

VARJUPAIKADE MTÜ

HAARA KAASA
TASUTA

KÄPA ALL

VARJUPAIKADE MTÜ TÄITSA OMA AJAKIRI

sügis 2021 (nr 28)

VARJUPAIKADE MTÜ

SELLES NUMBRIS:

- Viljandi varjupaigast ja tühmast maast,
- ajakirja Käpa All 10. aastast,
- MTÜ-de majanduslikust võimekusest,
- loomakaitsest ja paljust muust!

UUS

SPECIFIC

ESIMENE VETERINAARNE MAHESARI KASSIDELE JA KOERTELE ÜMBERTÖÖDELDAVAS PAKENDIS

- SPECIFIC™ orgaaniline toidusari tagab täielikult teie lemmiku toitainevajaduse ja hoiab ta terve ja energilisena
- 95% koostisosadest on sertifitseeritud mahepäritolu
- SPECIFIC™ toidud on saadaval kõigis hästivarustatud loomakliinikutes ja kodulehel www.specific.ee

Toimetajalt

Ülitegus sügis

Varjupaigaelus ei ole hoo ega hoobi vahet. Kuigi suvel proovisid meie inimesed korra puhata, töötasid varjupaigad kogu aeg täistuuridel ja loomi sai kohutavatest tingimustest päästetud ikka hulgakaupa. Loomad, kes satuvad meile hingelt ja ihult katkisenä, jäävad pikemalt varjupaigaseinte vahele, sest ei ole nemad need nunnud, kellele tormi joostakse. Nende loovutamisprotsess on pikaajaline, sest loomad esitavad uue kodu pakkujale ise oma nõudmised ja loovutamine toimub alati ja ainult loomast lähtuvalt ning nende seatud tingimustel.

Kiirele suvele on järgnenud ülitegus sügis. Varjupaikades tegeleme pidevalt loomade heaolu parandamisega, otsides selleks toetavaid ettevõtteid ja häid koostööpartnereid. Sel sügisel valmisidki neljas varjupaigas koerte jooksuaedid. Traditsiooniliselt oli oktoober musta kassi kuu. Samuti soovime, et novembrist hakataks mõtlema kui seniorkoerte kuust.

Märkamatul on saanud täis 10 aastat, mil ajakiri Käpa All on toonud loomasõpradeni meie rõõme ja muresid. Nii kiikame korra ajas tagasi, kuid peame silmas ajakirja edasist perspektiivi.

Kõigest ülalkirjutatust ja paljust muustki selles numbris.

Sisukaid hetki!

Foto: Varjupaikade MTÜ

ANNELI MATSI
Käpa All projektijuht

Käpa All on Varjupaikade MTÜ ajakiri, mis ilmub kolm korda aastas. Ajakiri levib elektrooniliselt ja piiratud koguses tasuta jagatavana paberkanalil.

Kõik vähemalt 10 euroga meid igakuiselt toetavad püsiannetajad saavad soovi korral paberajakirja Käpa All tasuta oma postkasti. Telli ajakiri või hakka meie püsitoetajaks kodulehel varjupaik.ee/toeta

Väljaandja Varjupaikade MTÜ, projektijuht Anneli Matsi, tel 5386 9060.
Väljaandmine toimub vabatahtlike ja sponsorite kaasabil.

Põgus sissevaade

Meie elu uus normaalsus	5
Oi aegu ammuseid...	6
Üle aegade suurimad talgud	10
Müüdimurdja Pille-Riin	11
Minnes ikka edasi, vaatame ka tagasi	12
Kuidas sünnib Käpa All?	14
Sumedalt Sume jõudis koju	16
Musta kassi tango	18
Luubi all on koerte heaolu	22
Üks, kaks ja 27 koera korraga	23
Dan ja Dmitri	24
Rex tuleb appi	25
Tubli, Tiina!	26
Hõissa, pulmad!	28
<i>C'est la vie</i> ehk heategevuskalender	30
Muljeid loomakaitsekonverentsilt	32
Kas vabaühendus võib majanduslikult hakkama saada?	34
Koerte isiksuseomaduste hindamine	36
Kas südant saab kinkida?	38

Käpa All väljaandmist toetab

Your Pet, Our Passion.®

Meie infokanalid

 Varjupaikade MTÜ

 www.varjupaik.ee

 @varjupaikademy

 info@varjupaik.ee

 @VarjupaikadeMTY

Arvamusartikleid lemmikloomateemadel ootame aadressil anneli.matsi@varjupaik.ee

Kaanel Viljandi loomade varjupaiga juhataja Siiri Mängli varjupaiga kassipojaga

Kaanefoto autor Agne Astel-Rankla

Toimetus Joanna Lennard, Anneli Matsi, Anni-Anete Mõisamaa, Marika Nekljudova

Keeletoimetajad Sigrid Sünd, Tiina Tanner

Reklaamimüügi assistendid Kirke Hordo, Karl Erki Jürgen

Kujundus Mandariin OÜ, www.mandariin.ee

Sämmi 29 päeva koduootust

Foto: Agne Astel-Rankla

Sämmile otsisime uue kodu 29 päevaga, mis on tubli tulemus. Selle aja sisse kuulusid ka kohustuslikud 14 päeva, mil koer ootas oma vana omanikku. Uue kodu otsingud algavad alles 15ndast päevast. Mida kiiremini leiame loomale uue kodu, seda vähem on tal stressi. Me pingutame kõvasti, et kiirendada uude koju saamise protsessi ja vähendada loomade varjupaigas viibimise aega.

Meie elu uus normaalsus

Kallid sõbrad!

Pöördun teie poole, et jagada mõtteid sellest, kuhu me poolteist aastat pärast esimest Covid-19 lainet jõudnud oleme, mida on see kaasa toonud ja mida oleme sellest õppinud. Täna võib öelda, et meid ümbritseb uus normaalsus ja maailm ei saa enam kunagi endiseks. Me peame õppima elama koos viirusega ja arvestama tulevate-minevate haiguspuhangutega.

Pooleteise aasta jooksul oleme õppinud palju ja teinud sellest tulenevalt ümberkorraldusi. Rakendame oma kuues varjupaigas pandeemia ajal saadud õppetunde, et luua meie loomadele, varjupaigatöötajatele ja -külastajatele turvaline keskkond.

Juba esimese laine ajal saime aru, et suurimad võitjad olid meie hoole all olevad loomad. Lemmikloomadele uute kodude pakkujaid jagus endiselt ja nende arv isegi kasvas, kuigi esialgu kartsime vastupidist. Enamik loomi veetis varjupaigas vähem aega ja tänu sellele olid nad ka tervemad ning õnnelikumad.

Tervise- või käitumisprobleemide tõttu pikemalt varjupaigas viibivatel loomadel läks samuti paremini. Kuna varjupaikades oli vähem külastajaid, said koerad, kassid ja pisiloomad rohkem puhata ning neil oli vähem stressi- ja haigustunnuseid. Meie tööperel oli võimalik pühendada rohkem aega erihoolt vajavatele loomadele. Pandeemia ajal on kasvanud vabatahtlike arv, kes on valmis pakkuma probleemidega loomadele hoiukodu. Nad võtavad kodusele hooldusele ravi või rahulikku keskkonda vajavaid lemmikuid, et neid ette valmistada uude koju minekuks.

Me jätkame loomadele uute kodude otsimist. Kui soovite loomale kodu pakkuda, siis palun alustage seda meie kodulehelt varjupaik.ee, kus on esindatud kõik loomad, kes meie varjupaikades oma võimalust ootavad. Samas saate täita sooviavalduse. Lisaküsimuste korral helistage varjupaika, kus loom asub. Pärast sooviavalduse täitmist võetakse teiega ühendust ja viiakse läbi intervjuu telefoni teel. Varjupaiga külastamine loomaga tutvumiseks lepatakse eelnevalt kokku. Mõne looma puhul võib tulla ette, et ühekordsest külastusest ei piisa. Meie loodame ikka, et kokkusaamine lõpeb ühise õnneliku lahkumisega varjupaigast.

Me teame, et paljud soovivad endiselt loomi ilma uue kodu pakkumise eesmärgita külastada. Uus praktika, milleks on loovutamisele suunatud varjupaigakülastused, aitab loomadel rahulikuks ja terveks jääda, lisaks piirab see kohapeal külastajate arvu. Kui te soovite varjupaigaloomi abistada, siis meie kodulehelt leiate selleks kindlasti endale sobiva viisi.

Kuna maailm muutub pidevalt, siis areneme ka meie. Hoiame teid kursis Varjupaikade MTÜ-s toimuvate muudatuste ja arengutega. Nagu alati, on meie prioriteediks loomad. Jätkame selle nimel, et anda neile parim hoolitsus ja lähtuda iga otsuse tegemisel nende heaolust.

Tänades

Triinu Priks
tegevjuht ja juhatuse liige

Fotod: unsplash.com, Varjupaikade MTÜ

Oi aegu ammuseid...

Viljandi loomade varjupaik

Meie Viljandi loomade varjupaiga ajalugu on sama pikk kui Varjupaikade MTÜ-l – 14 aastat. Kui päris täpne olla, siis töö loomade kaitseks algas juba paar aastat varem, kui kamp noori ennast tollasesse varjupaika vabatahtlikena sisse pressisid. Mälestusi heietasid kaks kanget naist, kes on olnud kogu aeg asjaga seotud – Varjupaikade MTÜ tegevjuht Triinu Priks päris algusest ja varjupaiga juhataja Siiri Mängli 2007. aastast. Nende jutu pani kirja projektijuht Anneli Matsi.

Varjupaigandus kui selline on aastate jooksul kardinaalselt muutunud. Paarkümmend aastat tagasi aeti kohalikes varjupaikades seadustes näpuga

järge ja loomi peeti ainult nõutud 14 päeva, neid ei ravitud ega vaksineeritud.

Koju tagasi said loomad, keda omanik oskas varjupaigast otsida ja uude koju need, kellel oli õnne, et keegi neid enne märgilist päeva tahtis. Ülejäänud loomad lihtsalt kadusid kuhugi - ei toimunud mingit hoidu rohkem kui kaks nädalat. Ja kuigi praegu on meie varjupaikades kõik hoopis teisiti ja loomadele uusi kodusid otsides teeme meeletut tööd, siis maadleme ikka visalt kaduvalte müütidega.

Viljandi varjupaiga ajaloo võib jagada etappideks selle järgi, kuidas mitte millestki tehakse midagi suurest entusiasmist ja sisemise põlemisega. Loomade elu ja heaolu nimel pingutatakse päev päeva kõrval. Lootes, et kord

koidab päev, mil kõik lemmikud on oma kodudes.

Tüma maa ja tühjad aknaaugud

2007. aasta veebruaris, kui sündis Varjupaikade MTÜ, ei olnud midagi, oli ainult kedagi. Olid hakkamist täis inimesed, kes pärast kaht aastat jõudsid eelmise varjupaiga pidajaga kokkuleppele loomade üleandmises. Loomi majutati enda juures ja sõprade kodudes. 2008. aastal võitsime esimese Viljandi linna poolt väljakuulutatud riigihanke. Midagi polnud teha, olime ainukesed pakkujad üldse. Meie kasutusse anti AS Viljandi Vesi vana territoorium nimega Tüma, mis õigustab oma nime - tüma on see maa tõesti ja märjemal ajal valmistab meile peavalu tänagi.

Lisaks maale saime enda kasutusse ka ühe tootmishoone, mida võiks pigem nimetada hoonelaadseks tooteks. Majal olid ainult seinad ja katus, ei põrandat ega avatäiteid, ei elektrit, vett ega kanalisatsiooni - aga ikkagi maja. Suure hoogtöö käigus ja vabatahtlikkuse korras sai see ehitatud kasutuskõlblikuks. Materjalide ja töövahendite ostmiseks võttis Triinu sugulastelt laenu. Maja seinale võõbati võla suurust näitav number, mida vastavalt korrigeeriti, kui oli võimalik tagasi maksta. Ühingu pangaarvele laekus linnalt lepinguline tasu ja palumise peale ka esimesed annetused. See maja oli alguses kõigeks - kasside hoidmiseks, kontoriks, laoks, pesemisruumiks ja milleks iganes. Koerad pidid leppima esialgu õueeluga, milleks oli alguses kuut ja kett.

Meie inimeste jaoks on olnud alati esikohal loomade eest hoolitsemine ja nende heaolu. Osa loomatoitu saadi abi korras, kuid kui see otsa sai, siis ostsid töötajad ja vabatahtlikud ise loomadelle süüa. Kõike tehti ise, katsetati ja ka eksiti, kuid alati tõusti, sest hädalisi oli palju.

Soojakute invasioon

Eelkirjeldatud oludes oli väga keeruline tagada normaalset loomade hoidu, sest ruumipuudus pani appi karjuma. Seetõttu hakkasime probleemi lahendama. Aja jooksul tassisime kokku viis soojakut. Mõnesse ehitati kasside karantiiniruumid, ühte kontor ja teise koertele kaks siseboksi. Et tegu oli kasutatud, mitte uute soojakutega, siis pidi neid pidevalt remontima, et nad

püsis. Soojakute kõige nõrgemad kohad olid katused, mis ei pidanud vihma, ja põrandad, mis kippusid ära vajuma. Nii pidigi juhataja toonases kontoris laua kuivemasse kohta ümber tõstma, sest laest tilkus vett. Et parandada koerte olukorda ja vähendada ketisolekut, siis ehitati neile kõigepealt kiiresti seitse väliboksi.

Abi järele hüüdma pani aga hulkuvate loomade suur hulk. Oli selline tunne, et neid tungib sisse uksest ja aknast. Rekordarv koeri oligi varjupaigas algusaegadel. Korraga oli varjupaigas 47 koera - 7 koera väliboksides ja 40 üle territooriumi kuutide küljes ketis.

Kui kassid olid soojakutesse ümber kolitud, tõmbasime natuke hinge ja võtsime ette koertele sisebokside ehitamise. Neid mahtus meie käes olevasse hoonesse kokku viis. Nii said lühikarvalised soojematesse oludesse. Ajaloolise tõe huvides tuleb siia kohe kirjutada, et täna ei ela ükski varjupaigakoer ketis ja ka kuudid on lammutatud. Platsile, kus enne koeri peeti, on ehitatud hoopis suur jooksuaedik, kus koerad saavad vabalt liikuda ja lustida.

Osavate käte ring

Aja edenedes ja ise targemaks saades saime aru, et puuris kükitavale kassile on väga keeruline uut kodu otsida. Need kassid ei olnud atraktiivsed ja ei kõnetanud kassisoovijaid. Tekkis karjuv vajadus ruumide järele, kus kassid saaks ennast vabalt tunda ja kus oleks viisakas loomasoovijaid vastu võtta. Samuti oli vaja veterinaarile normaalseid töötingimusi. Mis siis ikka - hoovis sei-

sis veel üks ilma uste ja akendeta tühi tootmishoone kehand. Saime loa selle kasutamiseks ja hakkasime aretama. Rahaliselt pani öla alla Eesti Loomaaitse Selts ja materjalidega toetasid erinevad firmad. Nii saime majale ette ukse, aknad ja nagu jõulukingiks vahe-lae. Et juhataja Siiri käes ükski tööriist ei karju, vaid hoopis laulab, siis tänu tema osavatele kätele sai kassituba vägeva puidust sisustuse. Kassidele on seintel pesakastid, kuhu peituda ja ronimiseks postid, redelid ja riulid - kõik see, mida kassid heaks eluks vajavad. Administraatoril on oma töökoht, kus ta saab kenasti loomadega tutvujad vastu võtta ja edasi juhatada. Et kassid tunnevad end oma toas väga mugavalt ja neile on tagatud piisavalt privaatsust, siis mahub neid sinna üksjagu. Omavahel kaklema nad ei kipu. Julgemad jooksevad uksele vastu ja hakkavad vastu jagu silima, ujedamad lebotavad kõrgematel riulitel. Nad näitavad oma uhkeid kasukaid ja inimestele see meeldib.

Õnnistus või õnnetus

Kogu meie eksistentsi aja on seisnud samal territooriumil hoone, milles toimis kuni 2017. aastani täiskasvanute turvakodu. Sinna tuldi õhtul ja lahkuti hommikul. Ühel territooriumil said kokku kodutud inimesed ja kodutud loomad. Eks see lisas meie ellu veel omajagu võrtsi.

2019. aasta riigihankelepinguga anti selleks ajaks juba kaks aastat tühjana seisnud hoone meile kasutada. Oli see nüüd õnnistus või õnnetus? Hoone küttesüsteem oli rivist väljas ja katla võis vanarauaks lugeda. Elektrisüsteem oli amortiseerunud või puudus mõnes ruumis hoopis. Vett ei olnud ning majas käis hiire- ja rotiralli. Ega midagi - on hullematki nähtud. Seinad ja katus olid olemas, isegi ukse ja aknad olid ees, mis sest, et peaaegu mädad, aga esialgu püsisid. Ja oh seda õnne, majal oli kaks korrust. See pani meie mõtte juba tööle. Esimese korruse suured ruumid sobisid hästi ladudeks, laopinda on varjupaigal alati vaja. Teise korruse arvukad toad mahutasid ära kasside karantiinid, veterinaariaploki ja personaliruumid.

Mõeldes soojakute elavatele loomadele, kus oli keeruline tagada vajalikku sisekliimat, võtsime järjekordse tondilossi vastu ja hakkasime s...st saia te-

Viljandi varjupaiga ajaloo võib jagada etappideks selle järgi, kuidas mitte millestki tehakse midagi suurest entusiasmist ja sisemise põlemisega.

gema. Eesmärk oli paigas - kassid tuleb talveks majja kolida. Esimesena sai ehitatud pelletikatlagaga keskküttesüsteem, aga ega katel ennast ise küta. Nii naeravad meie naised, et jõusaalis nemad käima ei pea. Varjupaigatöö on kogu aeg üks paras võimlemine. Ka elekter ja vesi said majja.

„Teeme ära” talgutega maikuus tehti algust teise korruse ruumide remondiga, mis kestis paljude kätepaaride abil läbi suve. Sellised hetked, kus kogukond märkab ja appi tuleb, teevad ainult rõõmu. Ja tegimegi ära - 2019. aasta sügisel koliti kõik kassid soojakutest hoonesse. Jõudsime justkui valgustussajandisse. Kuigi loomade heaoluks saab veel palju rohkem ära teha, siis elementaarsel tasandil toimus hüpe.

Meie leping kohaliku omavalitsusega kehtib kolm aastat ja ilma igasuguse kindlustundeta tuleviku suhtes on Varjupaikade MTÜ investeerinud Viljandi linnale kuuluvasse hoonesse 25 000

eurot. Lisaks on hoonesse investeeritud annetatud materjale ja tuhandeid töötunde töötajate, vabatahtlike ja teiste abiliste poolt. Endine putkamajandus territooriumil on lammutatud, ainult üks sada korda remonditud laosoojak püsib vapralt ja meenutab kunagisi aegu.

Vägev meeskond

Pigem siis naiskond, mis koosneb väge täis naistest. Varjupaigas ei saa esitada küsimust, kas meeste- või naistetöö - kõik tööd tuleb ära teha. Triinu ja Siiri kui algusaegade raudvara on naised, kes on koos läbi käinud tulest, veest ja vasktorudest. Nad alustasid vabatahtlikena. Ühingu kasvades pidi keegi seda juhtima ning tegelema lepingute ja rahalise poolega. Nii sai Triinust Varjupaikade MTÜ tegevjuht ja ta on seda tänaseni. Tema tunneb organisatsiooni- ja varjupaiga elu viimase peensuseni. Varjupaiga juhataja Siiri on naine nagu orkester. Vabatahtlikust sai loomade püüdja-hooldaja, tema õlul on olnud administreerimine, ta on koolitanud teisi. Siiri teeb kõikidele töödele tuule alla. Varjupaigas ei ole ilmselt ühtegi ruumi, mille lae all ega ühtegi maja, mille katusel Siiri turninud ei

oleks. Juhataja hommik on alanud sellega, et kõigepealt ronib ta tormiga äralennanud plekki katusele tagasi lööma. Kui küsida Siiri käest, miks ta seda teeb, siis vastab ta, et on vaja. Seda on vaja loomade pärast - ei ole aega oodata. Ja kui varjupaiga talgupäeval on 120 inimest hoovis, siis oskab Siiri ka nii suurt hulka organiseeritult tööle panna.

Tänaseks on varjupaiga naiskond kasvanud seitsmeliikmeliseks ja ülesanded on rohkem jagatud, kõike ei pea ja ei jõuagi enam ükski või kahekesi ära teha. Nõudmised nii loomade, inimeste kui ka ühiskonna poolt on kasvanud.

Peale loomade hoiu ja hoolduse tuleb tegeleda uueks koduks ettevalmistavate tegevustega, milleks on loomade sotsialiseerimine, veterinaarprotseduurid jms. Kollektiivis on olnud tulijaid ja minejaid. Kõik ei pea sellele emotsionaalselt pingelisele tööle vastu. Pikaajaliselt, üle viie aasta, on juhataja kõrval töötanud loomaarstiabi Tiia, kes seisab loomade tervise eest ja abistab haigeid. Siiri ise iseloomustab oma

praegust tiimi nii: nad on suure südamega kanged naised, kes on kahe jalaga maa peal.

Ootused ja lootused

Varsti juba pea inim põlve vältel ei taju me muutust osa kohalike omavalitsuste tasandil. Ikka veel

vaadatakse hätta sattunud looma kui tüütut putukat, kelle püüdmiseks ja hoidmiseks tuleb mõttetult eelarveraha kulutada. Püütakse jätta mulje, et loomad võtavad raha ära nii lastelt kui vanuritelt. Ei tunnistata fakti, et hulkuvad ja/või abivajavad loomad on inimeste tegevuse või kohustuste täitmata jätmise tulemus. Lisaks kodututele loomadele abistab varjupaik kohalikke elanikke, kellel on loom kadunud või kelle elukvaliteet on hoolimatute loomaomanike poolt rikutud.

Et lõpetada positiivsete mõtetega, siis kirjutaks veidi unistustest. Loodame väga, et Viljandi linn ja vallad panevad seljad ja rahakotid kokku ning maakonda ehitatakse tänapäeva nõuetele vastav lemmikloomade varjupaik.

See on ühekordne suurem investeering tulevikku, kuid suhtumine loomadesse näitab, kas tegelikult hoolitakse inimestest, kogukonnast ja ümbritsevast keskkonnast.

Peale loomade hoiu ja hoolduse tuleb tegeleda uueks koduks ettevalmistavate tegevustega, milleks on loomade sotsialiseerimine, veterinaarprotseduurid jms.

Suhtumine loomadesse näitab, kas tegelikult hoolitakse inimestest, kogukonnast ja ümbritsevast keskkonnast.

PURINA®

felix®

PROOVI MIND

UUS FELIX:

ilma värvaineteta, vastupandamatu maitse

ILMA
VÄRVAINETETA

PURINA®

Your Pet, Our Passion.®

Üle aegade suurimad talgud

Viljandi loomade varjupaigas on alati talguid peetud ja sedasi ühiselt palju korda saadetud. Varjupaik on organiseerinud talguid ise, need on toimunud „Teeme ära“ kampaania raames ja vahel on initsiatiiv appi tulemiseks tulnud hoopis väljast-poolt. Just nii saidki sel suvel teoks üle aegade suurimad talgud Varjupaikade MTÜ ajaloos, kirjutab projektijuht Anneli Matsi.

IT- ja ärinõustamist pakkuv aktsiaselts CGI Eesti soovis varjupaika appi tulla. FIRMAL oli plaanis pidada selle aasta suvepäevad Viljandi lähistel ja kuna viimastel aastatel on olnud kombeks siduda suvepäevadega ka mõni heategevuslik projekt, siis talgud sobisid selleks hästi.

Loomade varjupaigas on alati midagi ehitada, remontida ja heakorras-tada. Augustis toimunud talgupäevale tuli ligi 120 inimest. Varjupaikade MTÜ varjupaiga talgutel osalejate rekord purustati pea kahekordselt.

Kogu päeva kestis vilgas liikumine varjupaiga ruumides ja õues. Talgutööd edenesid jõudsalt, sest mõlemad osapooled olid teinud korraliku ettevalmistuse. Varjupaiga poolt oli teada, mida tuleb teha. Keset õue seisis reka, millele oli kleebitud üle kümne erineva väljakutse detailsete töökirjeldustega.

Osalejad said valida endale jõukohase töö ja nii moodustusid meeskonnad. Iga väljakutset ehtis pilt varjupaigakassist või -koerast, kes uut kodu vajab. Väljakutse vastuvõtjast sai selle lemmiku patroon ja koduseks ülesandeks oli sotsiaalmeedias info levitamine, et loom uude koju jõuaks.

Aga kohapeal rügati varjupaigaloomade heaolu nimel. Üldine meeleolu oli positiivne ja takistused ületati loovalt. CGI Eesti oli organiseerinud vajaminevad materjalid ja tööriistad ning hoolitses ka töötajate kõhutäie eest. Meeskondi juhendasid CGI Eesti tegevjuht Andres Birnbaum, kes hoidis silma peal ka tööriistade ohutul kasutamisel, ja Viljandi loomade varjupaiga juhataja Siiri Mängli.

Väga tähtis talguülesanne oli kassipoegade vabapidamistoa sisustamine, mis võrreldes täiskasvanud kasside toaga tundus tühi ja kõle. Täiskasvanud kassidel on ronimispuud, -riiulid ja pesakastid, mida kassipoegadele ei olnud jõutud veel ehitada. Kassipojad tunnevad ennast paremini, kui nad saavad turnida ja ronida ning ka vajadusel peituda - kui nad saavad käituda nagu kassid ikka. Sel juhul kasvavad nad enesekindlamaks ja rahulikumaks.

Varjupaiga pidamine hoonetes, mis ei ole selleks ehitatud, vaid oma jõududega kohandatud, ei ole just lust ja

lillepidu, sest pidevalt laguneb miski ja vajab remonti. Talgute käigus parandatigi aknaid ja uksi. Tagumisse kassimajja, kuhu külalised muidu ei pääse, oodati töötajaid väga, sest ruume oli vaja remontida. Seal siis lihviti ja värviti. Üks uks, mis talvel enam lundki kinni ei pidanud, sai suure töö tulemusena välja vahetatud.

Viljandi varjupaik on küll pisike, kuid hoonete ümber laiuvat maad on väga palju ja loomulikult kasvab suvel muru nii mis mühiseb. Varjupaiga naisperel lihtsalt ei jätku loomade eest hoolitsemise kõrvalt aega, et neid tohuid ruutmeetreid kogu aeg niita. Rohu trimmerdamine oligi talgute üks suuremaid ja aeganõudvamaid töid, mis lõpuks tehtud sai. Heakorratööd, millele veel käed külge pandi, olid lillepeenra rohimine, võsa lõikamine ja puude lõhkumine.

Abi on varjupaigas alati vaja ja talgutel saab ära teha just selliseid töid, mis vajavad palju abikäsi. CGI Eesti talgupäeval lendas sädemeid ja tolmu, värvipritsmeid ja pinde, heina ja umbrohtu ning päeva lõpuks oli varjupaigal juba uus hingamine. „Suurimad tänud teile, supermeeskond olete!“, ei olnud varjupaiga juhataja Siiri tänusõnadega kitsi.

Müüdimurdja Pille-Riin

Noor naine, kes tuli loomapüüdjaks

Pille-Riin Konrad tuli Varjupaikade MTÜ Tallinna loomade varjupaika tööle selle aasta maikuus. Mis küll toob ühe noore õblukese naisterahva tööle loomapüüdjaks? Inimeste silmis on loomapüüdja pigem suur ja tugev meesterahvas, kelle käsu peale kõik loomad kükke hakkavad tegema. Miks ja kuidas Pille-Riin seda müüti murrab, püüdis teada saada ja kirja panna projektijuht Anneli Matsi.

Pille-Riin jutustab, et tema tööelu algas juba õige varakult - viieteistaastasena. Ta on töötanud põhiliselt teenindussfääris klienditeenindajana. Selle aasta märtsikuus tuli ta töölt ära, et aeg maha võtta ja pühenduda mingiks ajaks iseendale ning oma kahele kaaslasemale, kellega ta koos elab. Nendeks on kaks suurt koera, kes olid eelnevalt ühe loomade varjupaiga asukad, kuid kellele Pille-Riin otsustas pakkuda uue elu võimaluse. Niisiis - koertega on Pille-Riin sina peal.

Noor naine ei otsinud tööd, kuid ühel väga hilisel õhtutunnil otsustas ta uurida veidi CV-keskuse töökuulutusi. No ja seal see siis oligi, et Tallinna loomade varjupaik otsib oma meeskonda loomapüüdjat. Kuidagi äkki sai Pille-Riinile selgeks, et just see on töökoht, mida ta tahab. Veel samal öösel helistas ta oma parimale sõbrannale, et nõu pidada, CV koostada ja ära saata. Suur oli naise rõõm, kui ta kutsuti töövestlusele ja vabatahtlikuna proovipäevadele ning nii temast loomapüüdja saigi. Pille-Riin tõdeb tagantjärele, et iga asi või elumuutus tuleb sinu juurde just siis, kui on selleks õige aeg. Kui sugulased ja sõbrad said teada, et ta läks tööle varjupaika, olid ainukesed kommentaarid, et lõpuks ometi ja see on just see, mida vaja, sest Pille-Riini kui suurt loomasõpra ja

Foto: Katri Ann Lindam

-kaitsjat tunti juba enne. Juba tüdrukutirtsuna seisis ta vanaema kõrval, kes veterinaarina haigeid loomi ravis. „Mulle on loomade abistamine vist vereliini pidi edasi antud”, muheleb Pille-Riin ise.

Varjupaiga töökuulutus puudutas tema hingekeeli, sest just siin, varjupaigas, saab ta loomi päriselt abistada. Ta tunneb, et tema töö on tähendus. Ta saab aidata koduta ja peremeheta loomad tänavalt ära, ta saab pakkuda neile turvatunnet. Kui Pille-Riin on käinud koeri püüdmis, siis ka nende koertega, kelle kohta tuleb nn kurja koera väljakutse, on ta saanud hakkama maiuse ja hea sõnaga.

Loomade abistamise protsessis osalemine on Pille-Riinile hästi tähtis. Ta näeb varjupaigas, kuidas koerad hakkavad järk-järgult inimest uuesti usaldama ja tulevad oma kestast välja. Kui üks üliarg koer lõpuks naisele sabaliputusega poolehoidu näitas, ei jäänud ka õnnepisar silmanurka tulemata. Just sellised hetked kaaluvad üles kõik halva, mis maailmas juhtub.

Rubriigis „Meie“ tutvustame oma inimesi, kes päev-päeva kõrval varjupaikades töötades oma panuse annavad. Ilma nende pühendumuseta ei suudaks me oma missiooni täita. Varjupaika sattunud loomade usalduse taastamiseks ja uude koju minekuks ettevalmistamiseks on vaja professionaalseid oskusi, kannatlikkust ja suurt südant. Just sellised inimesed meil töötavadki.

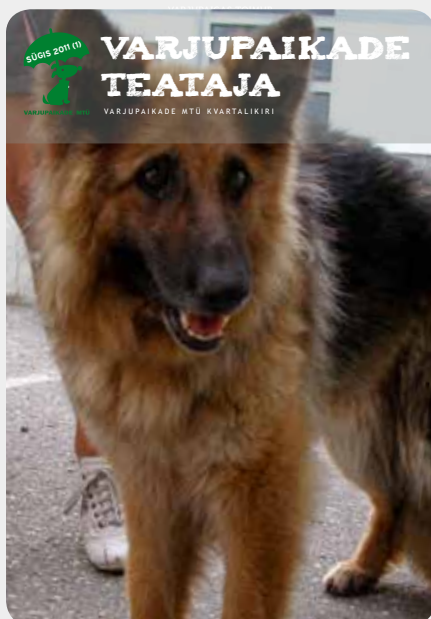
Varjupaigatöö on mitmekesine ja pakub erinevaid väljakutseid. Selle lühikese ajaperioodi jooksul on Pille-Riin ise edasi liikunud administraatori töökohale, kus on palju abi ka püüdjatöö kogemusest, sest ta oskab hästi töökaaslastele edastada vajalikku infot hulkuva looma kohta. Samas, kui töökäsi on vajaka, istub naine ise autorooli ja läheb loomale appi.

Pille-Riin hindab kõrgelt kõiki varjupaiga meeskonnaliikmeid, kes on üksteise suhtes toetavad ja abivalmis ning ka kiitmisel ei olda kitsid. Tema sõnul mõjub hea õhkkond ja küünarnukitunne töökohal väga motiveerivalt.

Iga tööpäeva hommikul astub Pille-Riin varjupaiga uksest särasilmiselt sisse, et alustada järjekordset erilist tööpäeva. Nagu ta ise ütleb, siin ta tõeliselt naudib oma tööd ja tunneb, et on õiges kohas. Vaat, see on kutsumus!

Meie soovime Pille-Riinile jaksu särada ja oleme väga rõõmsad, et meie meeskonnas on sellised vahvad inimesed, kes loomadest südamest hoolivad.

Minnes ikka edasi, vaatame ka tagasi – 10 aastat ajakirja Käpa All

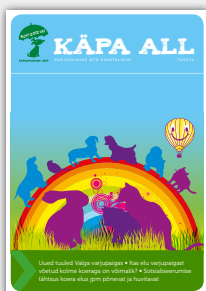

Varjupaikade MTÜ häälekandja annab hääle neile, kes ise enda eest rääkida ei saa – see on hääle meie neljajalgsetele sõpradele.

2011. aasta sügisel ilmunud uudiskiri Varjupaikade Teataja oli suuresti õhinapõhine, millega soovisime jagada headele toetajatele, uutele loomaomanikele ning vabatahtlikele abilistele infot ja tagasisidet varjupaikade röömudest ning muredest. Esimese numbril põhilugu rääkis ebameeldivatel asjaoludel kuulsaks saanud saksa lambakoera Liliette'i loo.

Nimekonkursi abil leiti uudiskirjale tavav nimi - Käpa All. Ilmselt paljud selle ajakirja lugejad on südames loomade poolt ja seetõttu heas mõttes alati käpa all.

Algselt mõtlesime uudiskirja välja anda neli korda aastas, kuid aastad olid erinevad. Vahepeal nappis jõudu nii stabiilselt uudiskirja üllitamiseks. Ka oli vahepeal võimalik uudiskirja lugeda ainult arvuti vahendusel ühingu kodulehelt. 2017. aasta kevadest oli võimalik uudiskirja taas trükituna tasuta jagada ja nii kestab see siiani. Uudiskiri on aastate jooksul sisukust kogunud ja muutunud 40-leheküljeliseks ajakirjaks, mida saab lugeda nii paberkandjal kui ka elektrooniliselt. Ajakirja rubriikides kajastame varjupaikade tegemisi ja varjupaigaloomade käekäiku, kirjutame heategevusest, loomade tervisest ja jagame häid nõuandeid, lisaks avaldame artikleid ühiskonna valupunktidest jne. Ajakirjas ei puudu ka inspireerivad lood

Samal ajal, kui leidub ikka veel palju inimesi, kel on eelarvamus koduta loomade, varjupaikade ja sealt võetavate loomade suhtes, leidub ka neid vahvaid inimesi, kes, võtnud varjupaigast ühe looma, julgevad seda teha veel.

Kolm on kohtu seadus ehk Ulli Uide lugu

Anu Kuura

Kuna annetusi kogunes rohkem, kui kulus Rexi operatsioonile, siis ülejäänud summast moodustasime eraldi pangakontole Rexi fondi, kuhu kogume raha ka edaspidi. Lubame, et hoiame seda raha vastutustundlikult ja abi saavad sellest fondist vaid need, kes näitavad üles samasugust pühendumust nagu Kaimo oma Rexi suhtes.

Ühe kurva loo õnnelik lõpp

Anu Kuura

2011

2012

2013

2014

2015

2016

Vaatasin, kuidas nad koos varjupaigast lahkusid, kuidas vanataat kutsa autosse aitas (ka koer polnud enam esimeses nooruses), ning kuidas nad koos koju sõitsid. Mõned nädalad hiljem sain tollelt meesterahvalt telefonikõne, kus ta andis teada, et koer olevat oma uue koduga väga rahul, ning nende vahel olevat justkui miski side, midagi erilist.

Virumaa varjupaiga võlu ja valu

Kalle Rattasepp

Loom tuleks võtta õigetel alustel – siis, kui selleks on kõik tingimused ja tõsine soov. Vale oleks võtta loom vaid haletsusest. Kaastundest võib soovi korral looma küll aidata, pakkuda talle ajutiselt kodu. Sellisel puhul on inimese kodu looma jaoks vaheetapp, kus viimane saab nii füüsiliselt kui ka vaimselt terveneda, et siis juba päris kodu otsima hakata.

Miks peaks Sul olema lemmikloom?

Aivi Org

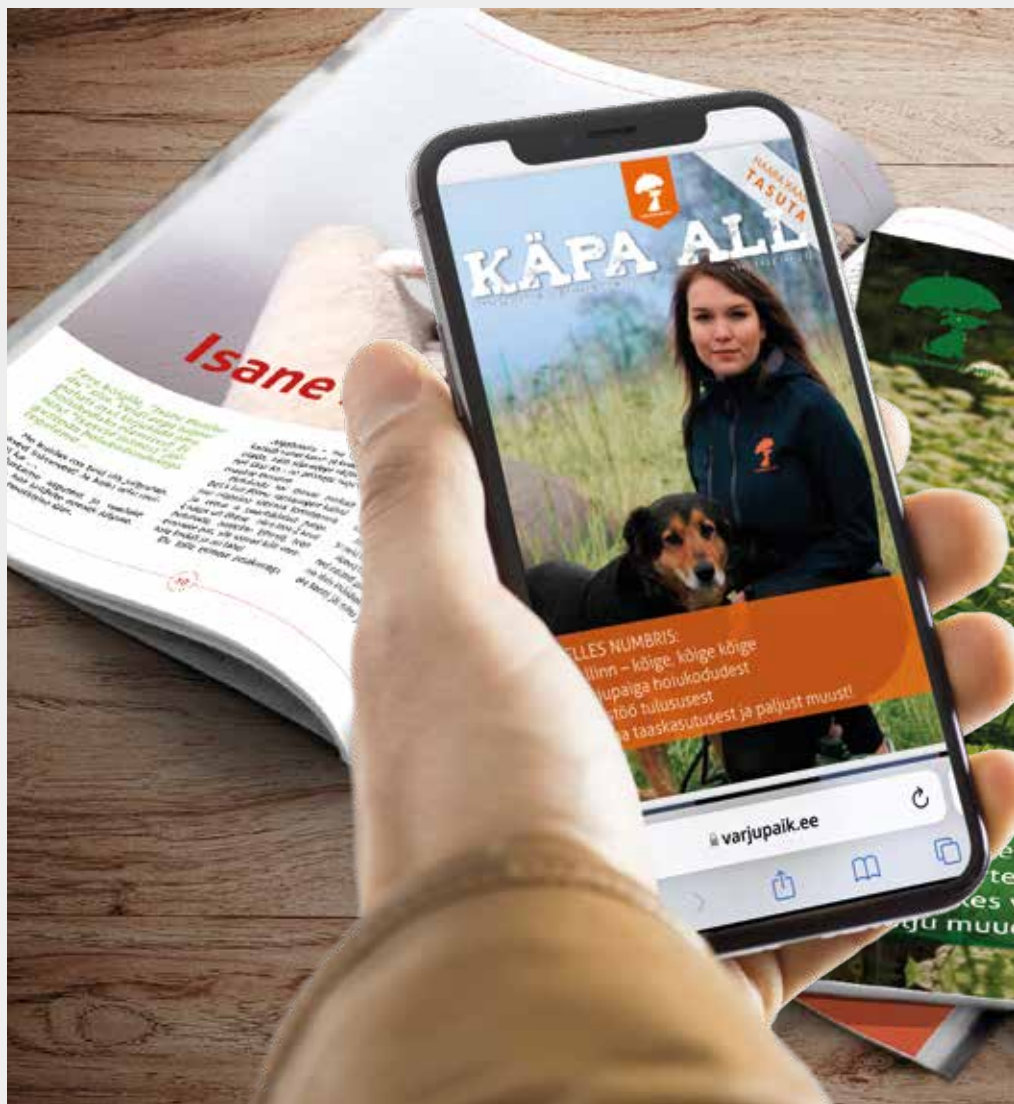
uutest kodudest ja arvamused loomadega seotud teemadel, mis inimestele korda lähevad. Fotode esitlemisega oleme jõudnud sinnani, et need on enamus meie enda pildipangast.

Ajakiri ilmub kolm korda aastas: märtsis, juunis ja novembris. Aasta esimeses numbris võtame kokku ühingu eelmise aasta tegemised ja saavutused. Nii on sellest saanud omamoodi Varjupaikade MTÜ aastaraamat, kus on kirjas oluline tagasiside toetajatele ja kaastelile.

Tänaseks oleme jõudnud aega, mida kutsume uueks normaalsuseks. Et silme eest järjest kiiremini möödavilksatavas maailmas korra aeg maha võtta ja mõtteid mõlgutada, siis on hea kätte võtta päris ajakiri, tunnetada paberit ja nuusutada trükiõhna ning lugeda. See on nn aeglane toit meie ajule ja ega kõik inimesed veel elektroonikaga ka sina peal ole. Meile on oluline, et meie sõna leviks võimalikult paljude erinevate inimesteni. Meie püsitoetaja võib ajakirja saada lausa postkasti.

Need paberist või elektroonilised leheküljed inspireerivad aitama hüljatud loomi - kas leida endale neljajalgne hingesugulane, kellele peavarju pakkuda, või panna rahaliselt õlg alla, et saaks kodututele ajutist varjupaika pakkuda.

Kohtumiseni, head lugejad!

Meie praegune tegevus on võrreldav metsasanitari omaga, eesmärgiks on aga ühiskond, kus tänu ennetustööle on soovimatud tagajärjed minimeeritud. Loomulikult tähendab see omavahelist kokkulepet väga paljude instantside vahel, kuid unistama peabki suurelt. Seni, kuni inimestel säilib side loomadega, on inimkonnal veel lootust!

Mida toovad järgmised kümme aastat?

Anneli Matsi

Kui soovid püsida tervena, kaitse ennast ja oma lähedasi ning vältida haiguste levitamist teistele inimestele, on teadlikkus loomadega edasikanduvatest haigustest väga oluline.

Kuidas on omavahel seotud lemmikloomad, inimesed, zoonoosid ja parasiidid?

Maarja Tagel

2017

2018

2019

2020

2021

Sellel kilpkonnal vedas – ta oli lihtsalt üsna pikalt kadunud, mitte kui tülikas tegelane ära visatud. Alguses oma õnne mitte uskunud pere võttis maailmaränduri rõõmuga oma hoole alla ja lubas, et hoiavad pereliikmel paremini silma peal.

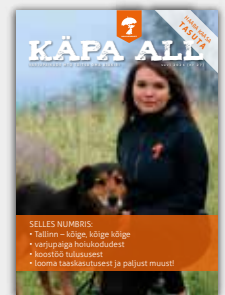
Eksootiline vahepala

Huvi hoiukodu vajavate kasside vastu on tõeliselt suur - meie hoiukodude süsteemiga Zeloses liitub iga päev suure südamega inimesi, kes tahavad loomi aidada.

Ulata varjupaigaloomale abikäsi – hakka hoiukoduks.

Anni-Anete Mõisamaa

Kuidas sünnib Käpa All?

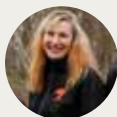
Ideest kaante vahele

Kui algselt pani Varjupaikade MTÜ ajakirja Käpa All kokku üks, äärmisel juhul kaks inimest, siis nii nagu on kasvanud ajakirja lehekülgede arv, on kasvanud ka inimeste arv, kes ajakirja ilmumisse väärtusliku panuse annavad. Täna veab asja eest Varjupaikade MTÜ projektijuht Anneli Matsi. Teemasid, mida inimeste ette tuua, on palju ning ühe ajakirja valmides on järgmise numbriga sisukord juba enam-vähem koos. Ideid genereerib toimetuse ja lisapanuse annavad kaasautorid. Paljuski kajastab ajakiri meie varjupaikades toimuvat ja varjupaigaloomadega seotut, kaasautorid toovad sisse laiemat kandepinda omava ja ühiskonda puudutava temaatika. Erinevad arvamused annavad aimu, kuidas lemmikloomad ja nendega seotud valdkond või probleemid inimesi kõnetavad.

Toimetuse tööd teevad Varjupaikade MTÜ inimesed.

Anneli Matsi, projektijuht, kirjutab varjupaikades toimuvast, teeb aastakokkuvõtet ja koostab statistikat. Samuti toimetab ta rubriiki MEIE, kus tutvustatakse varjupaikade ajalugu ja tänapäeva ning töötajaid. Lisaks kirjutab Anneli varjupaigaloomade katsumustest ja loomade heolust, mis on talle väga südamelähedane.

Joanna Lennard, fundraiser, kirjutab lugusid, mis on seotud heategevusega, sekka pikib ta kõnekaid numbreid. Joanna annab ülevaate, kuidas meie toetajate pere järjest täieneb, ja jagab, mida ägedat nad on teinud. Ta leiab, et varjupaikade toetajad väärivad igati esiletõstmist.

Anni-Anete Mõisamaa, kommunikatsioonijuht, kirjutab teemadel, mis puudutavad varjupaiga hoiukodusid. Lisaks jõuab tema kaudu lugejateni tagasiside uutest kodudest, kus endised varjupaigaasukad nüüd mõnusalt elavad. Anni-Anete õlul on ka ühingu toimuvate kampaaniate kajastamine.

Marika Nekljudova, vabatahtlike koordinaator, alustas ajakirja kaasautorina. Tema hing kuulub pisinäriilistele, kelle heolust ta kirjutab. Edaspidi ilmuvad tema sulest artiklid ka vabatahtlikkuse teemal.

Ainult tänu vabatahtlikele, kes annavad oma panuse vabast ajast ja töö kõrvalt, saame me välja anda nii ägedat ajakirja. Ilma vabatahtlikega ei oleks meie ajakiri pooltki seda, mis ta on täna. Me tunnustame ja täname teid mõõtmatu abi ja panuse eest!

Kaasautorid

Hellika Landsmann on hingelt loomakaitsja. Ta on pakkunud hoiukodu kümnetele varjupaigaloomadele, kes seda hädasti vajavad. Töötades ise Tallinna linnavalitsuses, näeb Hellika suurt pilti, mis hõlmab ühiskonda, lemmikloomade pidamise kultuuri ja loomakaitsjate tegevust - nende valdkondade häid külgi ja kitsaskohti.

Kersti Ringmets on olnud seotud mitme kodanikualgatusega, nendest tuntuim vähiravifond Kingitud Elu. Täna töötab Kersti siseministeriumis ja panustab vabal ajal vabatahtlikuna mitme heategevusliku organisatsiooni töösse. Kersti on optimistlik ja energiline ning usub, et maailma muutmiseks ei pea alati suuri asju tegema, piisab ka õigesti tehtud väikestest asjadest.

Kaidi Koort liitus Varjupaikade MTÜ-ga seetõttu, et loomadega seotud valdkond on talle alati südamelähedane olnud ja ta soovib aidata kodutuid loomi. Kaidi oli varem seotud Tartu ülikooli kliinikumi lastefondiga, kus ta tegutses blogi toimetajana ja koostas lastefondi kuukirja.

Maarja Tagel on veterinaarparasitoloogia õppejõud ja doktorant Eesti maaülikoolis. Ajakirjas Käpa All näeb Maarja head võimalust tutvustada loomaomanikele loomadega levivaid haiguseid, et inimesed oskaks õigesti käituda ja end paremini ning teadlikumalt kaitsta.

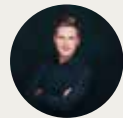
Reklaamimüügi assistendid levitavad infot meie ühingu ja ajakirja kohta ning otsivad ettevõtteid, kes sooviks ennast või oma tooteid meie ajakirjas reklaamida. Reklaamipinna ostjad toetavad varjupaigaloomi, sest reklaamipindade müügitulu läheb loomade heaolu parendamisele varjupaigas viibimise ajal.

Karl-Erki Jürgen on tarkvaraarendaja ja ettevõtja Tartust. Ta usub, et vabatahtlikuna saab nii varjupaikasid aidata kui ka mitmekülgset kogemust. Karl-Erki jaoks on oluline, et inimesed panustaksid enda elukeskkonna edendamisse ja oleks abiks, kui see on vähegi võimalik.

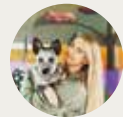
Kirke Hordo leiab, et vabatahtlik töö on ideaalne võimalus loomi aidata ning samal ajal erinevatel ametikohtadel kätt proovida ja kogemust omandada. Kirke usub, et jagades abivajajate tarbeks oma ressursse - olgu selleks raha või aeg -, saab juba vähesega muuta nende jaoks väga palju.

Kujundaja

Marten Lauri liitus Varjupaikade MTÜ-ga 2011. aastal, et õppida midagi uut ja harjutada oma kujundajaoskusi. Marten vastutab peamiselt selle eest, et kolm korda aastas ilmuv ajakiri Käpa All jõuaks kaunit ja loetavalt trükikotta ning sealt edasi lugejateni.

Keeletoimetajad annavad oma panuse, et ajakiri oleks ilusas eesti keeles ja lugusid oleks mõnus lugeda. Tänu neile hoiab ka trükikurat meie ajakirjast kaugele.

Sigrid Sünd õpib eesti filoloogiat ja keeleteoimetamist ning töötab Tallinna suurimas raamatukogus. Ta on loomi alati armastanud ja näeb rõõmuga, kuidas nende heaolu ühiskonnas aina olulisemaks muutub. Vabatahtlikuna soovib ta annetada oma aega ja oskuseid, et aidata keerulises valdkonnas tegutsejaid.

Tiina Tanner on õppinud keeleteoimetamist Tallinna ülikoolis ning ajakirja toimetamine on tema jaoks tore võimalus õpitut rakendada. Tal on kodus kaks kassi, kellest üks on varjupaigast võetud. Ajakirja toimetamine on tema panus kasside ja teiste koduta loomade heaks.

Sponsor

Viimasel neljal aastal on ajakirja trükikülude eest hoolitsenud **Purina**. Ikka selleks, et meie sõnum jõuaks võimalikult paljude inimesteni. Ajakiri on tasuta saadaval varjupaikades ja erinevates loomakliinikutes. Purina brändijuht **Sirje Tammemäe**: „Meile Purinas on väga oluline lemmikloomade heaolu, mistõttu püüame neid igati aidata. Lisaks varjupaiga loomadele toidu annetamisele peame oluliseks ka info jagamist, et varjupaiga tegevused ja lood jõuaksid kohalike inimesteni. Ajakiri Käpa All täidab just seda eesmärki ning meil on rõõm toetada selle väljaandmist nüüd ja ka edaspidi!”

Your Pet, Our Passion.®

Meie oleme sponsorile väga tänulikud!

Roheline trükis

Me hoolime lemmikloomade kõrval ka loodusest ja meile on oluline ajakirja väljaandmisega seotud ökoloogiline jalajalg. Ajakirja trükkimisel on olnud pikki aastaid meie heatahtlikuks partneriks trükikoda **Ecoprint**, kes kasutab keskkonnasõbralikke trükivärve ja -vahendeid ning hangib paberi vastutustundlikelt partneritelt. Trükikojas hoiab asjade käigul silma peal projektijuht **Leana Lõhmus**.

Aitäh!

SUUREPÄRANE VÕIMALUS!

Paberajakiri KÄPA ALL
postkasti TASUTA!

Kui sa oled meie igakuine püsitoetaja vähemalt 10 euroga, siis pane oma tellimissoov teele:
varjupaik.ee/toeta/andmed

või hakka meie püsitoetajaks: varjupaik.ee/toeta

Ajakiri Käpa All ilmub kolm korda aastas sponsorite abiga.

Sumedalt Sume jõudis koju

*Sume sattus varjupaika, kui ta oli kõigest 4-kuune. Vaatamata oma noorele eale, oli ta tänaval elades metsistunud ja mitte-sotsiaalne kass. Kui Sumet püüti, oli ta täiesti üks. Paraku ei tea me, mis sai tema emast või teistest pesakonnakaaslastest. Välimuselt meenutas kassipoeg sumedat suveööd ja sellest siis ka nimi. Suurest stressist tekkis Sumel põiepõletik, mis ei allunud ravile ja vaatamata tema kaunile välimusele osutus kodu leidmine sellele kassile ääretult keeruliseks. Aasta tagasi ilmusid aga varjupaika Külliki ja Sven. Need kaks suurt südant soovisid Sumele kodu pakkuda. 13 ja reede sai Sume jaoks märgilise tähenduse, sest siis mindi juba üheskoos koju. Nüüd, kui Sume on uues kodus veetnud juba ühe aasta, räägib perenaine Külliki meile veidi elust koos kassiga. **Küsimusi esitas kommunikatsioonijuht Anni-Anete Mõisamaa.***

Sume veetis varjupaigas oma päris-kodu oodates ühe aasta ja selle aja jooksul ei olnud tal ühtegi huvilist. Miks otsustasite just sellele kassile kodu pakkuda?

Sume lihtsalt on nii ilus kass! See-tõttu jäigi tema kohe meile silma. Loomulikult mõistsime kohe, et tegu

pole lihtsa projektiga, sest Sume keerule minevik on jätnud oma jälje. Mina, kes ma olin selle kassiprojekti algataja, olin varjupaika jõudes isegi väheke kahtleval seisukohal, aga minu abikaasa Sven ütles, et me ju tulime Sume koju viima ja kaasa ta meiega tuleb. Ja mis saab olla veel toredam, kui pakkuda kodu imeilusale mustale kassile reedel ja veel 13ndal kuupäeval!

Kuidas esimesed kuud uue pereliik-mega välja nägid?

Esimesed kuud liikus ta kodus nagu vari. Tugevamate helide ja äkiliste liigutuste peale oli Sume kohe kadunud. Õnneks on tema meelistegevuseks algusest peale olnud mängimine. Sume suured lemmikud on suletutid, paelad ja väikesed mänguhiired, millega me igal võimalusel tema tähelepanu saime. Niimoodi läbi mängu ta samm-sammult meiega harjuski. Meil ei tekkinud kordagi seda mõtet, et Sume peaks tagasi varjupaika minema.

Kuidas teil üldiselt läheb? Kas nüüdseks on Sume muutunud rohkem sotsiaalseks?

Üldiselt läheb meil kõik väga hästi.

Sülekassi temast veel saanud ei ole, aga me pole lootust kaotanud. Sumel on veel üks kummaline omapära, nimelt ei oska ta näuguda, seega kui tal on mängutuju, tuleb ta väga lähedale, vaatab sügavalt silma ja sosistab oma tagasihoidliku „mjau”.

Paraku jäävad sellised arglikud kassid varjupaigas tavaliselt pigem tahaplaanile. Kas soovitaksite ka teistel inimestel taolise iseloomuga kassile võimaluse anda?

Kui Sumele pole midagi meelepärane - kas söök jõuab liiga aeglaselt taldrikule või on teda proovitud korraks sülle võtta Sume arvates ebasobival ajal - on tagajärjeks käppadega vehkimine. Sellest tulenevalt ei julgeks me soovitada sellist mittesotsiaalset ja inimesi kartvat kassi perre, kus on väikesed lapsed, sest ilmselgelt oleks see traumeeriv nii kassile kui ka perele. Igal muul juhul tasub kindlasti kaaluda kodu pakkumist keerulise minevikuga varjupaigaloomale. Meie ei ole kordagi kahetsenud otsust pakkuda Sumele kodu.

Aitäh, head inimesed, kes vaatamata raskustele olete valmis pakkuma varjupaigaloomale uue elu võimalust!

E-poes
sooduskood
„varjupaik” annab

-15% soodustust
täishinnaga
Nina Ottossoni
toodetele

Nina Ottosson on
lemmikloomade arendavate
mängude idee autor ja tunnustatud
üle maailma. Tema filosoofia on, et loo-
mal on neli käppa ja üks pea ning kõik viis
vajavad tervislikuks ja rõõmsaks eluks tegevust.

Nina Ottossoni mängud

- hoiavad tegevuses teie lemmiklooma keha ja vaimu
- aitavad ennetada ja vähendada käitumisprobleeme
- tugevdavad teie omavahelist sidet läbi koos mängimise
- aitavad vältida igavust

Mängud on erinevate
raskusastmetega.
Kõigile on sobiv mäng olemas.

Musta kassi tango

„Aga kassid on siin mustad,“ ütles võlur ja kükitas maha, endal kõrvus kõlamas „Musta kassi tango“. Miks just mustad ja kes oli küll see salapärane tegelane, kes mustikud koju aitas?

Igal aastal oktoobrikuus paneme peale retro-plaadi „Musta kassi tango“, sest oktoober on ülemaailmne musta kassi kuu. Ka tänavu korraldame selle auks mustade ja must-valgete kasside koju aitamise kampaania ja seda juba kaheksandat korda. Musta kassi kuu oli, on ja jääb.

Mustad kassid ei kao kuhugi ja jätkuvalt suuname neile teravdatud tähelepanu. Ikka valitakse kasse värvi järgi ning visalt kaduvasse müütidesse uskudes. Nii toob punane kass rikkuse majja, kuid must kass on eriliste võimetega nõiakass, kes tõmbab õnnetuse kaela. Ja kui ta üle tee veel jookseb, siis tuleb kindlasti kolm korda üle vasaku õla sülitada. Meie esimene mõte, kui must kass üle tee jookseb, on see, et ta võib auto alla jääda.

Miks just must kass on nõiakass? Kas

seetõttu, et nõiaprotsesse kajastavate raamatute trükk oli must-valge? Või seetõttu, et pimedas musta kassi ei näe, ainult tema hõõguvaid silmi? Kas ta on tont või kass? Või kui viimane silmad kinni paneb, muundub ta karvamütsiks ja võib ehmatada kohalt lahkumisega? Küsimusi võib esitada lõputult, kuid selle peale üks korralik kass ainult turtsatab ja väristab korra saba.

Ka must kass on samasugune loom nagu kõik tema liigikaaslased oma erinevates kasukatoonides. Ka must kass on väga pehme ja armas tegelane, kes tuleb ja silib ennast vastu su jalgu. Ka must kass on graatsia kehastus, kes astub elegantselt oma pehmetel käppadel. Ka must kass väljendab ennast valjusti nurrudes jne.

Selleks, et võimalikult palju musti iludusi leiaks endale uued kodud, muutisime loovutustasu. Nii sai oktoobris meie varjupaikadest endale koju viia musta või must-valge karvakera tavapärase 35-eurose loovutustasu asemel vaid 1 euro eest. Meie poolt loovutatavad loomad on alati kiibistatud, vaktsineeritud, tehtud on sise- ja välisparasiiditõrjed

ning nad on vastavalt vanusele ja soole steriliseeritud või kastreeritud.

Igavene sõprus ja side lemmikloomaga ning inimese vahel on hindamatu väärtusega, samuti on seda ka uued kodud varjupaigakassidele.

Igäüks, kes avab oma südame ja koduukse varjupaigaloomale ning annab ühele hingele uue võimaluse, on omamoodi võlur. Sügav kummardus teie ees!

Sel aastal ühines kampaaniaga Sokisahtel, kinkides iga oktoobris ostenud kassipildiga sokipaari pealt 1 euro varjupaigakasside heaks. Armsaid kassisokke kannaks kohe kõiki korraga - kahju, et meil vaid 2 jalga on...

Sokisahtel

Varjupaikade MTÜ aastal 2021

Üheksa kuu jooksul aitasime

1 437

lemmiklooma

VARJUPAIKADE MTÜ

Lisaks koertele ja kassidele aitasime veel hiiri, rotte, merisigu, küülikuid, papagoisid, kahte lammast ja tuhkru, ühte hamstrit ja kilpkonna.

Lisaks aitasime 67 lemmiklooma Koduotsija programmi kaudu otse vanast kodust uude kodusse.

449

looma

aitasime tagasi koju

248 koera

194 kassi

7 pisilooma

Selleks kulus keskmiselt 2 päeva.

843

loomale

otsisime uue kodu

164 koerale

2 lambale

636 kassile

41 pisiloomale

Selleks kulus keskmiselt 82 päeva.

145

looma

andsime üle teistele organisatsioonidele

2 koera

142 kassi

1 tuhkru

68 103

päeva veetsid uude kodusse läinud loomad meie varjupaikades. Sellest 10 486 päeva eest ehk 16% tasusid kohalikud omavalitsused.

Võtsime vastu

11 602

telefonipöördumist

Käisime

2 323

väljakutsel

Tegime

2 500

vaktsineerimist

Kiibistasime

911

looma

Steriliseerisime/kastreerisime

438

looma

Varjupaika jõudis hukkununa

456

looma

Meie missioon

Aitame lemmikloomad koju tagasi, otsime omanikuta lemmikloomadele uued armastavad kodud ja juhime tähelepanu soovimatute lemmikloomade arvukusele.

www.varjupaik.ee

KAS SA OLED SEDA KASSI NÄINUD?

**SEE ON RAHULOLEV JA ÖNNELIK KASS, KEL ON KODUS VAHVA
KRAAPIMISPUU, MIS ON TEMA JAOKS:**

**PEIDUPAIK
MÄNGUMAJA
VAATEPLATVORM
KRAAPIMISPUNKT**

KRAAPIMISPUU ON ÄÄRMISELT VAJALIK IGALE KASSILE - ERITI NEILE, KES ELAVAD KORTERIS NING ON SEETÕTTU VÄIKSEMA LIIKUVUSEGA. KASSID SOOVIVAD RONIDA, HÜPATA JA JÄLGIDA, MIS ÜMBERRINGI TOIMUB. MIDA KÕRGEHAL ON PLATVORM, SEDA HUVITAVAM. ÜHEL PÄRIS KRAAPIMISPUUL SAAB TEIE KIISU END VÄLJA ELADA, LÕÕGASTUDA NING TURVALISELT TUNDA.

**IGALE KASSILE KODU!
IGALE KASSILE KRAAPIMISPUU!**

www.miumjau.ee

KRAAPIMISPUUD KASSIDELE

WWW.MIUMJAU.EE

Näidiste vaatamiseks leppige kokku aeg: 58121217

Asukoht: Käbliku 5 Tallinn

Kasutage sooduskoodi "kiisumiisu" , allahindlus 15%

Luubi all on koerte heaolu

Varjupaikade MTÜ 2021. aasta eelarve investeeringute rida sisaldas kaht lakoonilist sõna ja üht numbrit – koerte jooksuaedikud, 18 000. Mustvalgelt lugedes võib see tekitada küsimusi, et mis see on ja miks seda tehakse. Kas siis ei piisa sellest, et varjupaika sattunud koduta koerale tagatakse söök ja peavari? Küsimusele vastab projektijuht Anneli Matsi.

Lühike vastus viimasele küsimusele on, et ei piisa. Meie jaoks on esikohal, et loomadele oleks tagatud nende viis vabadust. Et kordamine on tarkuse ema, siis ikka ja jälle loetleme need ka üles: vabadus näljast ja janust; vabadus ebamugavusest; vabadus vigastustest, valut ja haigustest; vabadus väljendada liigimast käitumist; vabadus hirmust ja kannatustest.

Koera elu

Varjupaikade MTÜ varjupaikades, mis asuvad Läänemaal, Pärnus, Tallinnas, Valgas, Viljandis ja Võrus, ei peeta juba ammu ühtegi koera ketis. Koeri hoitakse soojustatud kuutidega väliaedikuis või siseboksides, millest saab minna väliaedikusse. Viimased ei ole eriti suured. Pesa ja õueaedik on koera kodu, kuhu külalisi ei kutsuta, ja mille funktsioon ei olegi liikumisvajaduse rahuldamine.

Pärnu ja Tallinna varjupaikades on olemas suured jooksuaedikud, kuhu saab lasta koera vabalt liikuma. See on koerale väga oluline, sest vabana, küll

piiratud territooriumil, saab ta väljendada oma liigimast käitumist. Liikumine on koera elu pärisosa, samuti ringi nuuskimine ja teadete jätmine. Just lõhnamaailm ja teiste koerte jäetud „sõnumid“ rikastavad oluliselt koera päeva. Lõhnad on koera uudisvoog ja sotsiaalmeedia. Jooksuaedikud tagavad ka selle, et ringilippamine oleks turvaline teiste varjupaigaasukate ja töötajate suhtes - üksteist ei segata. Samuti saab aedikus luua suhteid nii inimeste kui ka sõpradest liigikaaslastega. Kõikide nende tegevuste võimaldamine alandab koera stressitaset ja muudab tema varjupaiga elu paremaks.

Edukas projekt

Et kõigi meie hoolealuste elu oleks elamisväärne, siis otsustasime ehitada ka teistesse varjupaikadesse kokku neli koerte jaoks olulist objekti. Mõeldud, planeeritud, eelarvestatud ja tehtud. Oktoobris valmisid Läänemaal, Valgas, Viljandis ja Võrus koerte jooksuaedikud ja ka sealsed hoolealused saavad nüüd vabalt joosta. Lisaks muidugi igapäevased jalutuskäigud rihmas, mis viivad avastama uusi kohti ja lõhnu, sest ega maailm lõpe veel varjupaigavärvavaga.

Oleme teenäitajad

Vabaihenduse jaoks on tegu väga suure investeeringuga. Lisaks rajatakse jooksuaedikud kohalikele omavalitsustele kuuluvale maa-alale, sest oleme lepingulised teenusepakkujad. Võiks ju mõelda, et kui varjupaiga pidamiseks on maa-ala tagatud, ongi asi korras.

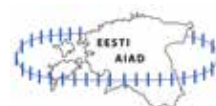
Kuid meie nii ei saa. Võttes looma enda hoole alla, anname talle lubaduse teha kõik selleks, et ta ennast hästi tunneks.

Me oleme teenäitajad ja selliselt meid ka vaadatakse. Tihti kuuleme lausekatkeid „... aga varjupaigas oli ka nii“. Loomade heaolu teema on meil alati lauas, ja mitte ainult sellepärast, et Varjupaikade MTÜ on pildis, vaid see ongi meie jaoks väga tähtis. Iga päev näeme loomi, kes on varjupaika sattudes vaimselt katki. On väga oluline, et loomade heaolu oleks tagatud ja stress saaks maandatud, et vaim saaks paraneda. Varjupaikade hoole all on eri liigist loomi - nende loomuomased vajadused on erinevad ning nõuavad vastavat lähenemist.

Me ei ole ükski

On märgiline, et järjest rohkem on inimesi, kes hoolivad loomade heaolust. Seda mitte ainult sõnades, vaid ka tegudes. Koerte jooksuaedikute projektile panid õla alla head toetajad ja koostööpartnerid. See räägib nii mõndagi nende ettevõtete ja inimeste kohta.

Aitäh! Teil on süda õiges kohas, sest aitate neid, kes sõltuvad inimeste tegemistest või tegemata jätmistest!

Üks, kaks ja 27 koera korruga

Juunikuus päästime koostöös Põllumajandus- ja Toiduameti ning politseiga ühest Lääne-Virumaa elamust 27 koera, kes elasid kohutavates tingimustes – neile ei olnud tagatud isegi mitte joogivett, vältimatust arstiabist rääkimata, kirjutab kommunikatsioonijuht Anni-Anete Möisamaa.

Hulk koeri sai päästetud kohutavatest tingimustest

Kogu päästeaktsioon sai alguse tänu ühele tähelepanelikule loomasõbrale, kes edastas vihje koerte kohta Eesti Loomakaitsse Seltsile. Seal liikus info juba edasi ning tänu loomakaitsjatele jõutigi kohta, kus koeri väga viletsates tingimustes peeti.

Majas, kus koerad elasid, oli väljakannatamatu hais ning toas ei olnud üldse õhku. Osa suurt kasvu koeri olid sunnitud elama nende jaoks ilmselgelt liiga väikestes näitusepuurides. Lisaks olid ühes puuris neli nooremat tegelast ja kogu selle segaduse keskel olid pisikesed, ligi ühe kuu vanused kutsikad, suured silmad sisenejaid põrnitsemas. Põrandad olid kaetud loomade väljaheidete ja uriiniga, kõikjal vedesid määndunud kaltsud ning mitte kusagil

ei paistnud ühtegi veekaussi. Koerad olid vigastatud ja haiged - üks väikesteid kutsikaid imetav koeraema oli lausa reieluumurruga. Hilisemal ülevaatusel selgus, et sellises seisundis ilma vajalikku ravi saamata oli ta olnud umbes kuu aega.

Ühisel nõul ja jõul me suudame

Koerte transportimisele Tallinnasse panid öla alla Eesti Mastifite Tõuühing, Jäägriabi ning Eesti Loomakaitsse Selts. Tallinna loomade varjupaigas oli valvel meie kogu meeskond, et koerad vastu võtta. Seekord lõppes loomakaitsjate tööpäev kell kolm öösel. Järgmisel päeval tehtud veterinaarsel ülevaatusel selgus, et kõik loomad olid alatoitumuses, emastel koertel olid liigse poegimise tagajärjel nisad ebanormaalselt väljaveninud, mitmel koeral olid kasvajakud ja mõnel vajasid silma pisaranäärmed kirurgilist sekkumist. Koerte kehad olid kaetud armide, kärnade ning haavadega. Lisaks sai selgeks, et nad on sotsialiseerimata ja kardavad inimesi. Päästetute hulgas oli kaks tiinet koera, kes tõid hiljem varjupaigas ilmale kokku 11 kutsikat.

Algatasime annetuskampaania kogumaks kokku 10 000 eurot, et katta

koerte ravi, operatsioonide ja pikaajalise ülalpidamise kulud, sest kiired lahendused ei olnud võimalikud. Häid inimesi, kes koerte vastu huvi tundsid, kaasa elasid ning toetasid, oli väga palju ja vajaminev summa tuli kokku vähem kui nädalaga. Septembrikuu lõpu seisuga oli kogu sellest seltskonnast uutesse kodudesse läinud 14 koera. Varjupaigatöötajad tegelevad jätkuvalt ülejäänutega - tohterdavad ja sotsialiseerivad, et ka nemad oleks valmis seda suurt sammu astuma.

Fotod: Martin Kraus

Varjupaigast võetud loomale esimene visiit **visiiditasuta!**

*Teie lemmiku
terwise heaks!*

Ülejõe Loomakliinik
J. V. Jannseni 33, Pärnu
E-R 9-18 ja L 10-15
tel 443 3663 või 528 7465
www.vanaloomakliinik.ee

Dan ja Dmitri

Juba kolmandat aastat korraldame novembris 5+ koerte kuud, sest soovime murda müüti, et üle viie aasta vanused koerad on vanad. Koertele uusi kodusid otsides kuuleme seda väidet tihti. Et tuua teieni vanemaalise koera eelised, siis ajasime juttu Dmitri Batejeviga, kes pakkus igavese kodu 8-aastasele Danile, kes üle poole aasta Tallinna loomade varjupaigas oma uut võimalust ootas. Küsimusi esitas projektijuht Anneli Matsi.

Kuidas sa jõudsid äratundmisele, et just Dan on sinu koer?

Kuigi töötasin varjupaigas ja tegelesin iga päev koertega, siis soovisin ikkagi päris oma koera. Olin selle üle mõelnud juba pikalt. Dan sattus varjupaiga hoole alla eelmise aasta oktoobris ja seitsa-aadik otsiti talle ka uut kodu. Tegemist on eakama koeraga ja mitte keegi ei tundnud Dani vastu huvi. Tegelesin temaga üle poole aasta - söötsin, jootsin, jalutasin ning nägin, et tegu on väga targa ja tubli koeraga. Samuti ei saa teda pidada ka vanaks - teda ootab ees veel 4-5 ja miks mitte veel rohkem aastaid. Ka eakas koer vajab väärilist kodu.

Miks eakas koer, aga mitte kutsikas?

Kutsikat on vaja õpetada ja kasvatada. Kutsikaga on vaja palju tegeleda ja see nõuab väga-väga palju aega ning tähelepanu. Inimestel, kes käivad tööl,

seda aega ei jätku.

Täiskasvanud koer on juba välja kujunenud ja on näha, milline ta on, milline on tema iseloom. Dan on väga hea meelega meiega koos, kuid ta saab suurepäraselt ka üksi hakkama. Ta ei nõua nii palju tähelepanu ja oskab ka oodata, kuni ma koju jõuan. Samuti saan kindel olla, et kodus midagi ei lõhuta ega närita - sellest east on ta lihtsalt välja kasvanud.

Milline on Dani uus kodu?

Ma elan üürikorteris ja koera koju toomine sai alguse sellest, et pidin üürileandjaga koera korteris pidamise eelnevalt kokku leppima. See kokkulepe sai sõlmitud ja alguses tuligi Dan minu juurde hoiukodusse, sest soovisime olla kindlad, et kõik sobib. Et Dan on eelmise peremehe poolt varjupaika loovutatud, siis oli teada, et ta on enne korteris elanud ja teab, mida see tähendab. Ma ei pidanud Danis pettuma - ta on just selline nagu ma temast teadsin ja arvasin, temaga ei ole probleeme. Ilmaasjata ta ei haugu, ainult siis, kui keegi võõras tahab korterisse tulla.

Mida tähendab elu koos seniorkoeraga?

See on suurepärase - Dan on selline musirull. Me saame lihtsalt koos olla, naudime elu ja kaisutame. Koeral on oma igapäevane rutiin - ta sööb kaks korda päevas ja jalutamas käime ka

2-3 korda päevas. Lisaks meeldib Danile rõdul värsket õhku hingata, rõdu on kindel ja kõrgete piiretega. Tal on oma magamiskohad ja voodisse ta ei trügi. Jalutama lähme sinna, kus on rohelist ja loodust, mis meile mõlemile meeldib. Jalutuskäigud ja mängimine ei pea olema pikad, sest Dan ei ole enam esimeses nooruses ja väsib kiiremini.

Kuidas on varjupaik toetanud vanema koera võtmisel?

Dani tervis oli kontrollitud ja ma sain selle kohta täieliku informatsiooni. Et Dan oli veidi ülekaaluline, siis sain soovitusel toitumise kohta. Kui vahepeal tekkis Danil nahaprobleem, siis varjupaiga loomaarst aitas põhjust leida ja koera menüüd muuta. Ma tean, et võin murega varjupaiga poole pöörduda ja ma saan abi. Mina olen igatahes väga rahul, et otsustasin pakkuda kodu vanemale koerale, kes elas varjupaigas.

Intervjuu lõpus ütles Dmitri ühe väga tähtsa lause: „Loom on suur vastutus.“

Varjupaikade MTÜ jagab sinuga vastutust, kui võtad lemmikloomale meie varjupaigast.

Meie eriline tänu kuulub inimestele, kes pakuvad uut kodu eakamale loomale!

Rex tuleb appi

Garantii varjupaigast looma võtmisel

Kui varjupaigast uude koju läinud loom satub hätta, mille ees uus pere on jõuetu, siis tõttab appi Rex – sellenimelise fondi lõime just seetõttu, et meil oleks võimalus aidata oma kunagisi varjupaigaasukaid ja jagada vastutust, mis tekib varjupaigast looma võtmisel. Me ei jäta kedagi hätta!

Mis on Rexi fond?

Fondi eesmärk on olla toeks meie varjupaikadest võetud loomade omanikele, kelle lemmik vajab arstiabi, kuid peremehe rahalised võimalused seda ei võimalda. Varjupaikadesse satub päris palju loomi, kelle omanik on sunnitud alla andma peale raviarve suuruse teada saamist. Selle fondi loomisega toetame varjupaigast võetud lemmiku jäämist armastavasse koju ka siis, kui ta vajab ravi, mille jaoks perel raha ei ole.

Millest sündis Rexi fond?

Fondi loomise idee sündis 2014. aasta alguses, mil aitasime raskelt viga saanud koer Rexi, kes oli mõned aastad tagasi varjupaigast võetud. Rexi diagnoosiks oli tagumise jala põlve ristsideme täielik rebend ning päästva operatsiooni hinnaks oli umbes 1000 eurot. Pisarates peremees pöördus meie poole, sest oli hetkel töötu. Kuna tal ei olnud piisavat sisetulekut, siis ei antud talle ka laenu.

Pöördusime läbi sotsiaalmeedia loomasõprade poole, kelle heatahtlikkuse toel kogusime kokku üle 4500 euro. See lugu läks varjupaiga sõprade hinge, omapoolse annetuse saatis meie kaudu tervelt 471 inimest ning peale operatsiooni taastus Rex kenasti.

Mis sai ülejäänud rahast?

Kuna annetused ületasid meie ootuseid ja Rexi operatsiooniks vajamineva rahasumma, otsustasime allesjäänud 3500 euro toel panna aluse fondile, et ka teised hättasattunud varjupaigast võetud looma omanikud saaksid vajadusel oma loomale ravi võimaldada. Ja siin ei ole meie jaoks vahet, kas tegu on kassi, koera või pisiloomaga - kõik saavad abi. Tuleb ainult meiega ühendust võtta info@varjupaik.ee meiliaadressi kaudu.

Hetkel saab Rexi fondist abi omanik moodi kuulus hulkurkoer Žorik, kes lõpuks jõudis meie varjupaika ja sealt edasi uude koju. Vana koera liigesed vajavad igapäevast toetamist liigese-preparaatide ja toidulisanditega ning igakuine väljaminek kujuneb päris suureks. Nii võtsimegi Žoriku tervise toetamise endi õlule ja saame seda teha tänu Rexi fondile.

Mis garantii me anname?

Meie suur soov on, et kui varjupaigaloom läheb uude kodusse, siis oleks

tal võimalik seal elada oma elupäevade lõpuni. Samuti soovime hajutada inimeste hirme selles suhtes, et äkki vanema looma võtmisel kujunevad kulutused väga suureks või on üldiselt varjupaigaloomad kuidagi kehvema tervisega.

Seetõttu saab iga meie loom uude koju minnes kaasa lubadused:

- me anname nõu lemmikloomade tervist ja käitumist puudutavates küsimustes;
- me jagame vastutust, kui lemmikloomal on diagnoositud krooniline haigus, mis allub ravile;
- meie loodud Rexi fond aitab lemmikut, kui juhtub midagi väga kriitilist;
- me võtame looma uuesti enda hoole alla, kui ta ei saa oma kodus mingil põhjusel enam edasi elada.

Anna oma panus Rexi fondi, et kunagised varjupaigaasukad saaks elada oma päris kodus!

Aitäh!

Rexi fondi spetsiaalne kontonumber on EE752200221048213036 Swedbank Varjupaikade MTÜ

Foto: Varjupaikade MTÜ

Tubli, Tiina!

Septembrikuu seisuga oli Põllumajandus- ja Toiduamet (PTA) mittenõuetekohase loomapidamise tõttu 16 loomapidajalt üle võtnud ja pidamiskohast ära toimetanud 215 looma-lindu. Loomad viiakse loomapidaja juurest ära juhul, kui nende jätmine loomapidajale ohustab loomade elu ja tervist. Rekordeid lööb ka PTA poolt Varjupaikade MTÜ hoole alla antud loomade arv. Sel aastal on loomade heaolu eest seisnud söakas ametnik – PTA peaspetsialist Tiina Kukk ja me otsustasime teda tunnustada Elmo preemiaga. Preemia andsime üle 4. oktoobril, loomakaitsepäeval, kirjutab projektijuht Anneli Matsi.

Tiina asus Põllumajandus- ja Toiduameti peaspetsialisti ametikohale alles selle aasta maikuu. Ta on hariduselt jurist ja keskkonnakaitsja ning pikki aastaid töötanud panganduses. Nüüd siis on naine hoopis eesliinil loomade eest seismas ja omanikega vaidlemas.

Tiina näeb, et riiklik amet on loomade heaolu tagaja ja järelevalvaja. Talle endale on teema väga südamelähedane, muidu ilmselt ei oleks ta sellele töökohale kandideerinud.

Meie näeme, et Tiina saabumisega Põllumajandus- ja Toiduametisse jõudis sinna ka energia, mis temas pulbitseb.

Kuigi septembri alul lõppes alles tema katseaeg antud töökohal, on Tiina selle lühikese ajaga pälvinud meie tähelepanu oma töökuse ja visadusega.

Selle aasta kaheksa kuuga on Põllumajandus- ja Toiduametile tehtud loomade halva kohtlemise kohta 372 vihjet, see on ligi kaks vihjet päeva kohta. Ja vihjeid ei tehta mitte ainult lemmikute - koerte, kasside ja pisiloomade, kes meie varjupaikade hoole alla jõuavad, vaid ka lehmade, sigade, lamaste, kanade ja teiste loomade-lindude kohta. Kõik vihjed vajavad kontrollimist ja Tiina läheb, läheb päevast ja kellaajast hoolimata ning telefonile vastab ta samuti alati.

„Teinekord tundub mulle, et Tiinasid on kohe mitu - teda jätkub kõikjale”, rääkis Varjupaikade MTÜ tegevjuht Triinu Priks. „Hommikul helistab ta juhtumi asjus Haapsalust ja juba mõne tunni möödudes Põlvamaalt. See naine on loomade nimel võimeline ühe päeva tegema Eestimaale tiiru peale.”

Ilmselt on Tiina jäänud silma teistelegi loomakaitseorganisatsioonidele, sest juba kutsuti ta esinema loomakaitsekonverentsile, mis toimus septembris, teemaks ikka riiklikul tasandil loomade heaolu tagamine.

Tiina esinemine oli värvikas ja ta tõi näiteid elust enesest. Vihjete kontrollimisel on järelevalveametnikud leid-

4. oktoobril 2013. aastal andsime rahvusvahelise loomakaitsepäeva puhul esmakordselt üle Elmo nime kandva preemia. Tegu on söakuse preemiaga silmapaistvale ametiisikule, kellega MTÜ-l on olnud õnn viimase aasta jooksul koostööd teha. Preemia nimetus Elmo on tulnud Eestis esmakordselt koerte enam-pakkumisega lõppenud sünnimusest, mille käigus Valga loomade varjupaiga töötajad püüdsid vana vangla territooriumilt kinni hooletusse jäetud koerakarja. Elmo oli üks neist kahekümne neljast, kes paistis silma oma erakordse vapruste ning sõbraliku ja elurõõmsa suhtumisega kõigisse ja kõigesse.

Elmo preemia laureaadid

- 2013 Valgamaa veterinaar keskuse juhataja Urve Laidvee
- 2014 Türi valla keskkonnaspetsialist Ott Vilusaar
- 2015 Rapla politsei ametnikud Erik Jõesaar, Arto Durejko ning Alar Smirnov
- 2016 Tallinna Keskkonnaameti juhataja Relo Ligi
- 2017 Pärnu politseijaoskonna ennetus- ja menetlustalituse juhtivuurija Kaire Konts
- 2018 Põhja-Tallinna linnaosa vanem Raimond Kaljulaid
- 2019 Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalameti hooldusosakonna peaspetsialist Hellika Landsmann
- 2020 Veterinaar- ja Toiduameti loomaterwise ja -heaolu osakonna loomakaitse juhtivspetsialist Ainike Nõmmisto

nud loomi olukordadest, kus loomadel ei ole pidevat juurdepääsu joogiveele, loomad on söögi puudusest alakaalulised ning neile ei ole võimaldatud elementaarsematki arstiabi. „Tihtipeale elavad loomad oma roojas, neid ei toideta piisavalt, koheldakse halvasti või on loomad sedavõrd haiged või parasiitidest räsitud, et nende elu pole võimalik päästa. Ka on kokkupuuteid nn kutsikavabrikutega, kus koeri peetakse kitsastes suurides, mis asuvad tihtilugu ebasanitaarsetes ja pimedates ruumides, kus puudub elementaarseimgi ventilatsioon,“ kirjeldas vapper naine.

Tiina läheb loomadele appi vaatamata sellele, et koju tagasi jõudes on ta pidanud end ruttu paljaks koorima ja riided pesumasinasse viskama, sest hais on nii jube või ta on avastanud, et nahk on kirbuhammustustest punatäpiline. Oma esinemises rõhutas Tiina korduvalt, et loom ei ole lihtsalt kapriis.

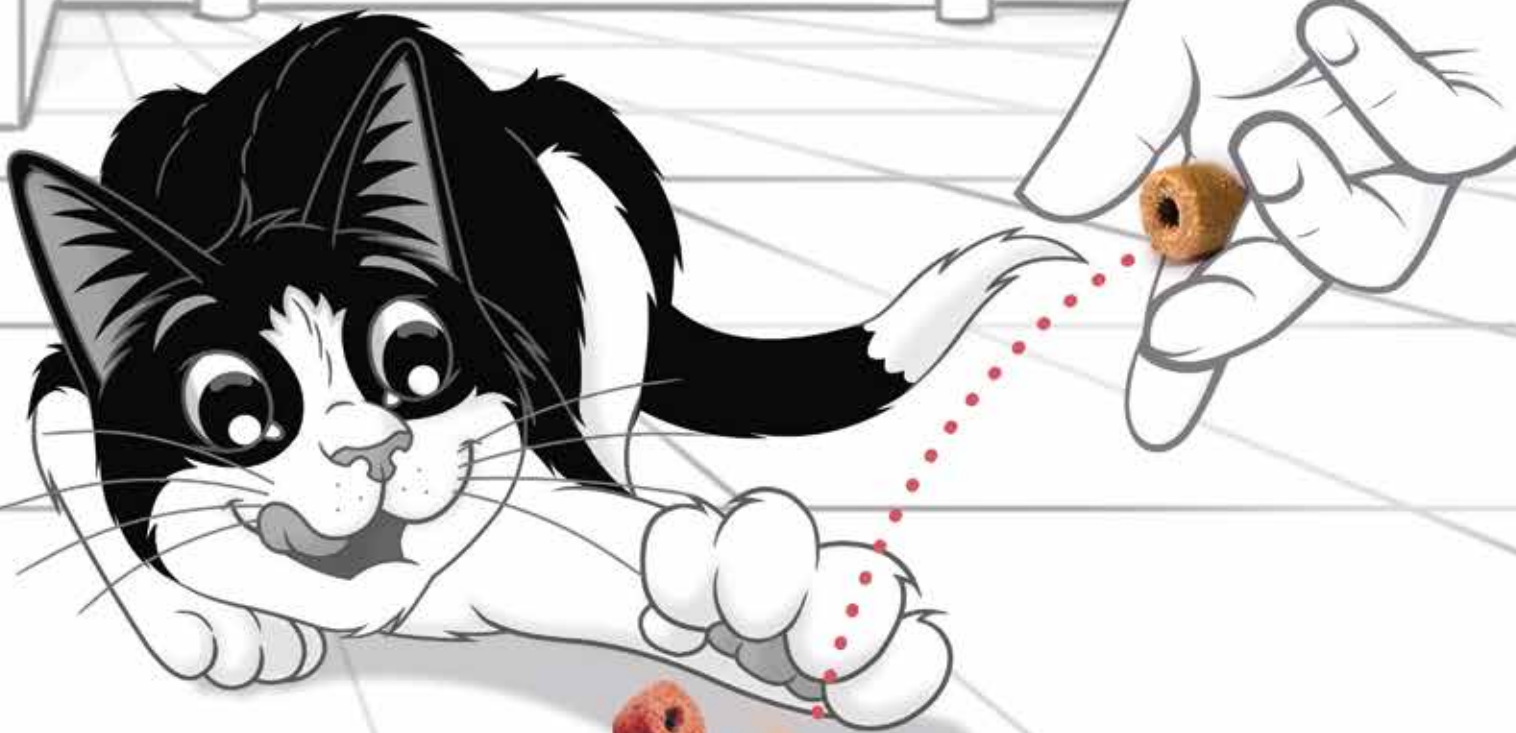
Meie soovime Tiinale jätkuvat söakust loomade heaolu eest seismisel ja oleme omalt poolt igati abiks, et abituse olukorras olevad lemmikloomad saaks meie hoole alla varjupaika toimetatud. Me anname neile parima hoolitsuse ja tagame ravi.

uus

PURINA®

Proovi *felix*® Play Tubes'i

Uus mänguline maius kavalatele kassidele!

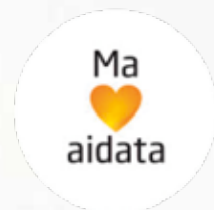
Hõissa, pulmad!

Võib julgelt öelda, et augustikuu möödus meil pulmade tähe all. Ja veel milliste! Paaripäevase vahega üllatasid meid kaks suure südamega noorpaari, kes soovisid oma tähtsal päeval head teha ja varjupaigaloomi toetada, kirjutab fundraiser Joanna Lennard.

Nende kahe noorpaari otsus - oma armastuse päeval heategu teha -, väärib sügavat kummardust. Usume, et see mõjub inspireerivalt teistelegi ja paljud sünnipäeva-, pulma- ning peolilled jäävad maha lõikamata.

Kui soovid oma tähtpäeval varjupaigaloomi aidata, aga häid ideid napib, siis üks lihtne võimalus selleks on luua „Ma Armastan Aidata” keskkonnas oma enda annetusalgatus. Selleks otsi „Ma Armastan Aidata” kodulehe alamjaotusel „Loomad ja loodushoid” üles Varjupaikade MTÜ ning kliki nupule „Teen annetusalgatus”.

Kuisulonjubakindel plaan, kuidas kodutaloomade aitamine oma tähtpäevagasiduda, siis pöörduotsemeiepoole toetus@varjupaik.ee ja me lööme hea meelega kaasa!

Veronika ja Dmitri

Kõigepealt pöördusid meie poole Veronika ja Dmitri, kellel oli plaan teha igale pulmakülalisele kingituseks heategevuslik käevõru - lucky charm. Raha, mis oleks muidu kulunud pulmameenete ostmisele, annetati hoopis abivajavatele loomadele. Et käevõrud ikka sündmuse väärilised oleksid, kutsusime appi ehtemeistri Helmelind, kes pani varjupaigaloomade aitamisele meelsasti öla alla.

Palusime Veronika ja Dmitri endale varjupaika külla. Vahetu ja sooja noorpaariga kohtudes oli tunne, nagu oleksime juba ammusid sõbrad ja meie hoolealuste aitamine neile igapäevane asi.

Veronika ja Dmitri julgustavad ka teisi oma eeskuju järgima: „Soovisime pulmakülalistele mõeldud kingitust ühendada heategevusega, kuna me ei tahtnud kinkida mõttetuid asju. Käevõru tundus hea mõte, sest seda saavad kanda nii naised kui ka mehed. Pulmapeol oli kõigil külalistel võimalik ka ise varjupaigaloomade jaoks annetada. Hiljem tegime varjupaigale enda ja külaliste nimel ülekande. Kõikidele meeldis see idee väga.” Noorpaar kogus varjupaigaloomade jaoks kokku 504 eurot.

Tuhat tänu, Veronika ja Dmitri!

Margi ja Kaimo

Paar päeva hiljem kohtusime Margi ja Kaimoga, kes olid samuti otsustanud oma pulmapäeval head teha. Kui noored nägid varjupaiga hoolealuseid, keda nad aidata plaanisid, läksid emotsioonid lakke (muidugi positiivses mõttes), ja mitte ainult noortel, vaid ka meil endil. Ei saa salata, et klomp tuli kurku, kui väikesed kutsikad Margile ja Kaimole sülle hüppasid ning ennastunustavalt nende nägusid lakkusid.

Igatahes saime endale toredad uued sõbrad, kes räägivad oma otsusest nii: „Meie austus ja hoolivus loomade vastu on alati olnud võrdväärne meie endiga. Seetõttu käisid pulm ja heategevus iseenesestmõistetavalt käsikäes. Palusime külalistel lillede kinkimine asendada heateoga. Tegime ka ilusa annetuskasti, mille juures olid varjupaigaloomade pildid ja lood, mis rääkisid, miks ja kuidas nad varjupaika olid sattunud. Kuna töötame meditsiini alal, oli meie soov anneta just loomade raviks. Teame, et enne seda, kui iga kullakallis oma päris kodu leiab, vajavad nad üldjuhul korralikku terviseturgutust ja tõsist veterinaarabi. Samuti oli annetuskasti kõrval meie enda kallid koer Bayron, kelle võtsime aasta tagasi täiskasvanuna varjupaigast. Imelisemat pereliiget ei ole võimalik leida.

Õhtul lugesime annetussumma kokku - 1015 eurot! Kirjeldamatult hea tunne oli näha, et ka külalised rõõmustasid siiralt. Koos on kergem.”

Aitäh, Margi ja Kaimo!

C'est la vie

ehk heategevuskalender 2022

*Inimese elus on rõõme, muresid ja keerdkäike – seda oleme ilmselt kõik omal nahal kogunud. Kui eluteel tuleb ette mägi, siis me hakka-
me ronima. Kui tuleb ette jõgi, siis me õpime ujuma. Inimloom on üks kohanemisvõimeline olend. Mõnda asja, hetke ja olukorda tuleb võtta nii nagu ta on. Kergem on hõigata „C'est la vie“ – selline on elu – ja edasi rühkida, mitte jääda paigale tammuma ja möödunud kuldseid aegu taga nutma. Artur Alliksaart tsiteerides: „Ei ole paremaid, halvemaid aegu. On ainult hetk, milles viibime praegu.“*

Sama lugu on ka lemmikloomadega, kes elavad inimese kõrval. Ka nende elus on rõõme, muresid ja keerdkäike. Lemmikud on samuti kohanemisvõimelised. Ka neile on antud oskus elada siin, täna ja praegu.

Varjupaikade MTÜ-l on üle Eesti kuus varjupaika, kus pakume ulualust ja hoolitsust 4000 kodutule loomale aastas. Meie juurde varju alla satuvad koerad, kassid ja ka pisiloomad. Varjupaika sattumine ei ole looma jaoks maailmalõpp. Pigem on see ühe hädaoru lõpp ja uue alguse võimalus - see on vahepeatus. Kõige tähtsam on lemmiku jaoks käesolev hetk ja see, kuidas ta ennast just praegu tunneb.

Seetõttu on meile väga oluline luua varjupaigas keskkond, kus varjupaigaasukad tunneks ennast võimalikult hästi. Me tahame tagada neile heaolu just selles hetkes.

Juba traditsiooniks saanud iga-aastase heategevuskalendri üllitamisega soovimegi näidata oma hoolealuseid - neid, kes veel ootavad uut kodu või kes on juba õnnelikult oma uue pere juures. Üks pilt ütleb rohkem kui tuhat sõna - heategevuskalender aitab muuta loomade elu paremaks varjupaigas viibimise ajal ning aitab nad ette valmistada minekuks uude koju. Me anname loomadele parima võimaliku hoolitsuse, kontrollime üle iga looma tervise, vajadusel ravime ja kiibistame, steri-

liseerime-kastreerime ja teeme parasiiditõrjet. Keskmiselt suudame aidata varjupaigalooma uude kodusse kolme kuuga. Sellest 14 päeva eest tasuvad kohalikud omavalitsused. Võib aga juhtuda, et uue kodu otsing võtab aega aasta või rohkemgi. Alates 15-ndast varjupaigapäevast saame lemmikloomi aidata tänu lahketele annetajatele ja omatulu teenimisele.

Kalendris on esindatud 12 koera ja 12 kassi ning Sul on valida koera- või kassikuu, kui ainult võtad vaevaks kalendrit pöörata. Sa võid pilti vahetada iga päev või omada kahte kalendrit, kui

ei suuda otsustada, kes karvapallidest on esiplaanil. Kalender toob rõõmu nii kassi- kui ka koerainimestele või siis lihtsalt suure südamega loomasõbrale.

Soeta Kalender 2022 meie e-poest ja juba toetadki varjupaigaloomi! Kalender on ilus jõulukink ja jääb meenutama Sinu heategu!

Täname kõiki hooandjaid, kes panid kalendri ilmumisele öla alla!

HOOANDJA

Käpa all olla pole häbiasi

Pigem vastupidi - kanna meie toetajamärgisega tooteid uhkusega ja näita, et seisad õige asja eest! Varjupaigaloomad tänavad sind ja möödakäijad on ehk pisut intrigeeritudki. Praegu saad meie heategevuslikust e-poes soetada nokamütsi, tänavakoti, näomaski ja uue aasta kalendri. Aga hoiame meie e-poel silm peal, sest ägedaid tooteid tuleb muudkui juurde.

Ja loomulikult on alati eriline kingitus üks HEATEGU!
Vali meie e-poes sobiv toetussumma ja anname sinu heateost kingisaajale armsa e-kaardiga teada.

**Meie heategevuslik
e-pood on alati avatud!**

pood.varjupaik.ee

Muljeid loomakaitsese-konverentsilt

Kui 2019. aasta sügisel aset leidnud kahepäevasest rahvusvahelisest loomakaitsese konverentsist pidi saama iga-aastane loomakaitsjate kokkusaamise tähtsündmus, siis ei teadnud veel keegi, et pandeemia seda takistama hakkab. 2020. aasta sündmust lükati korduvalt edasi ja järgmine kokkusaamine toimus alles selle aasta 9. septembril, kirjutab Varjupaikade MTÜ projektijuht Anneli Matsi.

Loomakaitsesekonverents on alati oodatud, sest on ainuke sündmus Eestis, mis toob loomakaitsjad hulgakesi kokku. Erinevus eelmise konverentsiga oli see, et kahepäevase asemel toimus konverents ühel päeval ja osaleda oli võimalik kahte moodi - Tallinna Õpetajate Majas füüsiliselt kohal olles või veebi vahendusel virtuaalselt.

See kordne konverents oli pühendatud loomade kaitsmisele ja päästmisele ning inimestele, kes iga-päevaselt loomi aitavad, et arendada meie kõigi teadmisi, kes me tegeleme loomade aitamisega, kaitsmisega või nende

kodudes pidamisega. Konverentsil osales kokku sadakond inimest.

Avasõnad ütles Tallinna abilinnapea Kalle Klandorf, kes lühidalt rääkis lemmikloomade olukorrast Tallinnas, eesootavatest muudatustest lemmikloomaregistris ja Tallinna loomade varjupaiga toetamisest. Seejärel võttis järje üle konverentsi moderaator Evelyn Valtin.

Päeva esimeses pooles

Meiega jagasid oma teadmisi hinnatud spetsialistid Olga Sjatkovskaja, kes rääkis kasside nakkushaigustest, ja Emma Jägeri teemaks oli murelike koerte toetamine ja õpetamine.

Olga Sjatkovskaja on loomaarst, kes töötab Haabersti Loomakliinikus, mille on ainukesena Balti riikides kassisõbraliikliku kliiniku tiitel. Ta seisab veterinaaria edendamise eest nii Eestis kui ka väljaspool ja 2020. aastal pälvis ta aasta loomaarsti tiitli. Olgale on kasside tervis ja heaolu väga südamedalised teemad. Ta rääkis põhilistest kasside nakkushaigustest, nende levikust ja võimalikust vältimisest. Samuti juhtis ta tähelepanu vaktsineerimisele ja õige

vaktsineerimisskeemi vajalikkusele. Suure osa oma tööajast tegeleb ta kodutute kassidega ja seetõttu tõi ta esile hulkuvate kasside probleemi Eestis. Olga rääkis, kui oluline on, et kassi elu oleks õnnelik. Ta rõhutas korduvalt, et puuris elav kass ei ole õnnelik. Selleks, et kinni püütud kassid ei peaks elama puurides, tutvustas ta programmi TNR (trap, neutral, release - püüa, streiliseeri või kastreeri, vabasta), mis tähendab, et kass lastakse tagasi keskkonda, kust ta kinni püüti, kuid ta ei saa enam järglasi. Olga tõstatas küsimuse, kas ka Eestis oleks selline programm võimalik ja kutsus loomakaitsjaid üles selles suunas ühiselt tegutsema.

Järgnevalt esines käitumishäiretega koerte teemal Emma Jäger Koerte-koolist Kratt. Emma ise nimetab neid murelikeks koerteks. Ta on 10 aastat oma elust pühendanud sellele, et aidata agressiivsete, pelglike ja ärevate koerte omanikel lahendada probleemikäitumisi nii, et nad saaksid tunda oma lemmikutega sügavat sidet ja näha oma silmaga, kuidas rihma teises otsas igasse ilmakaarde tiriv koer muutub särasilmi omaniku juhiseid ootavaks kutsaks. Erinevalt koolitusmeetoditest, kus keskendutakse eelkõige soovimatu käitumise karistamisele, keskendutakse koera ärevuse vähendamisele läbi korduvate positiivsete kogemuste pakku-

Olga rääkis, kui oluline on, et kassi elu oleks õnnelik. Ta rõhutas korduvalt, et puuris elav kass ei ole õnnelik.

mise niimoodi, et trenn on kõigi jaoks tore kogemus. Konverentsil andis Emma ülevaate murelike koerte treeningu põhilisest 7 komponendist koos lihtsamate praktiliste harjutustega. Neid põhitõdesid on kuulajatel võimalik omal käel turvaliselt rakendada ja seeläbi koerast õppija stressitaset kiiresti maandada.

Töö gruppides

Nendele ettekannetele järgnes arutelu gruppides. Teemad, mis lauda toodi, olid üliolulised: kuidas saada hakka-ma kasside ülepopulatsiooniga - kas TNR oleks üks lahendus; kuidas lahendada käitumishäiretega koerte probleemi ühiskonnas; kuidas tõhustada loomade heaolu järelvalvet ja kontrolli. Aruteludest jäi kõlama vajadus viia teemad laiemale avalikkuse ette, tõsta inimeste teadlikkust ja õpetada lapsi juba maast madalast loomade heaolu teemadel.

Päeva teises pooles

Põllumajandus- ja Toiduameti juhtivspetsialist Tiina Kukk esines teemal „PTA kui loomade heaolu tagaja”. Oma ametis tegeleb Tiina nii inimeste teadlikkuse tõstmisega loomade heaolu teemadel kui ka järelevalvemenetluste läbiviimisega ja koordineerimisega maakondades. Tal oli väga hea meel tõdeda, et järjest rohkem leidub inimesi, kes märkavad hädas olevaid loomi ning annavad nendest teada Põllumajandus- ja Toiduametile. Tiina tõi värvikaid näited loomapidamise rikkumistest, millega ta on kokku puutunud. Samas tõi ta, et ka juhtumite menetlemisel riiklikul tasandil saaks tööd paremini teha - vastata ja reageerida kiiremini.

Et loomade eluiga on inimese omast kordades lühem, siis iga inimene, kellel on olnud lemmikloom, on pidanud kokku puutuma lemmiku surma ja leinaga. See on väga valus

teema. Kuidas sellega toime tulla oma tundeid juhtides, kõneles Apik Teraapia kogemusnõustaja Evelyn Valtin oma ettekandes. Evelyni ettekanne oli väga südamlik ja mõtlemapanev. Selles oli elamise tarkust.

Kuidas pikaajaliselt loomade eest seista ja jätkusuutlikkusest loomakaitse liikumises kõneles Kristina Mering,

kes on loomakaitseorganisatsiooni Nähtamatud Loomad asutaja ja president. Ta on loomade eest aktiivselt seisnud 15 aastat ja tal on kogemusi, mida jagada.

Erialalt on Kristina sotsioloog ja ta on uurinud tapamaja töötajaid, karusloomakasvatatajaid ja lihatarbimisega seotud sotsiaalseid norme. Tema ettekanne baseerus psühholoogial nii üksikisiku kui ka organisatsioonikultuuri ülesehitamise vaatevinklist. Oluline on rakendada oma aktivismi loomade heaks viisil, mis toetaks vaimset tervist, heaolu ja oleks pikas plaanis jätkusuutlik, rääkis Kristina, sest loomakaitse on valdkond, kus enda vajadused jäävad nii suurel määral tahaplaanile, et inimesi ähvardab läbipõlemisohu.

Konverentsi lõpuosa

Kogemusi loomade kaitsmisest ja ennetustegevustest Venemaal vahendas Galina Novak, koolitaja loomade heaolu teemadel ja haridusprogrammi „RayClass” koordinaator. Galina alustas oma õpetajakarjääri kooliõpetajana 2011. Nüüdseks koordineerib ta unikaalset haridusprogrammi lastele Moskvast Venemaal registreeritud loomakaitseorganisatsiooni RAY all. Galina

tutvustas programmi eesmärgi: õpetada lastele, kuidas loomi kohelda humaanselt ja vastutustundlikult ning aidata kujuneda empaatial. Programmiga alustasid 2014. aastal väike grupp vabatahtlikke, kes viisid läbi mitmeid koolitusi ühe kuu jooksul. Nüüdseks on sellest välja kasvanud ametlik programm, mis pakub laia valikut nõutud koolitusi, mida viivad läbi professionaalsed koolitajad. 2019. aastal viisid nad läbi üle 700 loengu 14 000 õpilasele.

Üks põnev ettekanne, kus loomapo-

litseinik Joop de Schepper pidi tutvustama loomapolitsei tööd Hollandis jäi kahjuks ära. Hommikul andis Joop teada, et just sel päeval toimub suuremõõtmeline aktsioon, kus on rakendatud kõik loomapolitsei jõud, ka tema, ning tal ei ole võimalik esineda. Ta lubas anda infot toimunud operatsiooni kohta, mida jääme suure põnevusega ootama.

Tagasiside osalejatelt

Et Varjupaikade MTÜ võimaldas oma töötajatel konverentsil osaleda, siis küsisin neilt kommentaare.

Helina: „Osalesin esimest korda ja jäin väga rahule. Teemad olid olulised. Eriti huvitav oli töö gruppides, kus inimesed tutvustasid oma vaatenurki. Esile sooviks tõsta Olga Sjatkovskaja esinemist kasside heaolust.”

Pille-Riin: „Selline üritus on hästi motiveeriv. Kristina Meringu esinemine andis jõudu juurde. Hästi tore oli, et meie ühingu inimesed tulid üle Eesti kokku - see andis hea meeskonnatunde, et oleme üks tiim.”

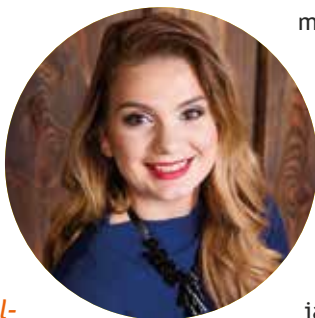
Kätlin: „Mina jäin väga-väga rahule ja mulje oli positiivne. Kõik teemad puudutasid ja kordagi ei hakanud igav. Aruteluring oli väga huvitav ja asjalik. Minu jaoks on oluline, et konverents oleks sisukas, boonuseks on teiste loomakaitsejatega tutvumine. Ainult rahvast oleks võinud rohkem olla. Äkki oli asi selles, et oli tööpäev. Ootan juba järgmist konverentsi ja minupärast võiks see isegi kaks korda aastas olla.”

Kindlasti lähendas loomakaitsekonverents Eestis tegutsevaid erinevatesse organisatsioonidesse kuuluvaid inimesi, kellel on ühine eesmärk - seista nende eest, kes seda ise teha ei saa.

Suur tänu korraldajatele! Südamest loodame, et ka järgmisel aastal toimub nii vajalik ja inimesi liitev üritus. Kohtumiseni järgmisel konverentsil!

Kas vabaühendus võib majanduslikult hakkama saada?

Sügis on hea aeg, et rääkida majanduslikust hakkamasaamisest. Ühelt poolt on sügis justkui uute alguste aeg, sest koolid ja ülikoolid alustavad loengutega. Teisalt on meis omajagu emade-vanemate aegset suve lõpu hoidistamise kultuuri, mille tulemused just sügis-talvel keldrist ja sahvrist vastu vaatavad, mõtiskleb Kersti Ringmets.

Nii vajalik rahatarkus

Üha rohkem räägitakse sellest, et lastele peaks õpetama rahatarkust juba koolis, sest rahaga hakkama saamiseks tuleb teatud töökspidamistest kinni pidada. Sama kehtib tegelikult ka mittetulundusühingute puhul. Kui võtta rahalistest võimalustest suuremaid kohustusi ja kuulata rahanumbreid vaatamata ainult südamehäält, võib lõpuks terendada pankrot või uksele koputada inkasso. Praegu, kus jõulud, annetuste kogujate vaates kõige magusam aeg, on ukse ees, tasub korra mõelda, kuidas

uue rahalaevaga saabuvaid võimalusi kõige targemini kasutada.

Kurb on lugeda sotsiaalmeediapostitusi, kus loomade päästmisega tegelevad ühingud paluvad erakorralisi annetusi, sest loomakliinikutes on arved tasumata ja tuhandetesse, vahel lausa kümnetesse tuhandetesse eurodesse küündivad võlad õnnestub katta vaid lisaannetustega. Kui õnnestub.

Elu on täis üllatusi ja sajabrotsendilist kindlust hakkamasaamise osas ei saavuta võib-olla kunagi. Samas saab rahaasju planeerides tagada ühingu toimetuleku ilma pideva närvikulu ja mureta. Oma võimalustest ülevaate omamine annab teadmise ühingu suutlikkuse kohta. Mitte keegi ei suuda kõiki hädasolijaid aidata. Nii ei ole ka loomapäästega tegelevat organisatsiooni, kes suudaks kõiki loomi päästa. Seega

Kõigil MTÜ-del, ka neil, kel aktiivset tegevust ei toimu, on kohustus esitada majandusaasta aruanne.

tasub vahel kaaluda, kas selle asemel, et kohe tasulises kliinikus suuri kulutusi teha, saaks hoopis enne mõne teise ühinguga kontakteeruda ja nõu pidada. Hiljem oma võlgade maksimisel abi palumine on juba raskem nii küsijale kui ka võimalikule abistajale.

Eelarve on oluline

Ka Varjupaikade MTÜ-l oli algusaegadel rahaasjadega keerulisi hetki, kus kulud ületasid tulused ja miinus pidevalt kasvas. Paremaks muutusid asjad siis, kui kokku saadi esimene aastaelarve ja ajaga tuli oskus eelarve täitmist kontrollida. Seejärel sai juba ka suuremaid kulutusi ette planeerida.

Varjupaikade MTÜ otsib võimalusi omatulu teenimiseks. Seetõttu osaletakse teenusepakkujana riigihangetel, mis puudutavad hulkuvate loomade püüdmist ja pidamist. Kuigi riigihankelepingud on tähtajalised, on lepingu täitmise ajal võimalik päästa tänavatelt loomi ja tagada stabiilne

sissetulek. Lisaks on Varjupaikade MTÜ tööandja ja peab tegevuse eest inimestele palka maksma. Samuti saab ja tuleb planeerida jooksvaid kulusi, sest kogu inventari, alates püügivahenditest kuni autodeni, peab ühing endale ise ostma. Et osta Varjupaikade MTÜle olulisi töövahendeid - autosid - tuleb pikka aega hoolikalt arvutada ja ost õigesti ajastada. Ilma autodeta ei saa, kuid igal ajal neid endale lubada ei ole samuti võimalik. Vastasel juhul kannaks kogu ülejäänud tegevus.

Aruandmise kohustus

MTÜ majandamises võib omamoodi abi tõusta hoopis riigi seatud kohustusest. Kõigil MTÜ-del, ka neil, kel aktiivset tegevust ei toimu, on kohustus esitada majandusaasta aruanne. Kui juba tegema peab, siis võib ju seda teha nii, et sellest tõuseb ka endale kasu. Tulude ja kulude ritta seadmisel tekib hea ülevaade sellest, kuhu on raha kulunud ja kust ning kui palju seda juurde on tulnud. Nii saab kõrvutada oma põhitgevusele kulunud summad kuludega kõrvaltegevustele, misjärel joonistubki välja keskmine võimalik abisaajate arv. Kui järgneval aastal tekib vajadus suuremaid projekte läbi viia või rohkem abivajajaid aidata, saab seda teha ainult tulude suurenemisel. Sellest reeglist kinni pidades ei pea MTÜ eestve-

dajad olema rahaasjade pärast pingul nagu viiulikeeled ja saavad oma energia suunata põhitgevusele. Majandustegevusest ülevaate saamisel on seda mõistlik jagada ka annetajate ja toetajatega, et ka nemad näeksid, kuhu nende annetused on läinud. Läbipaistvus MTÜ majandamisel annab annetajatele kindlust ka edaspidi MTÜ tegevusi rahaliselt toetada.

Mõnikord mõeldakse arvude maailmast kui miskist kaugest, mis loomade päästmist kuidagi ei mõjuta. Tegelikult on abiks just statistika, kui räägitakse mittetulundusühingu mõjust ühiskonnas.

Organisatsiooni arendamine

Kui ühingu rahaline pool on tasakaalus, saab panustada ka organisatsiooni arendamise, vabatahtlike paremasse kaasamise jne. Igapäevatoösse uppudes ja võlgades sipeldes elatakse ainult tänase päeva nimel ja mitte keegi ei jaks mõelda sellele, mida tehakse näiteks viie aasta pärast. Samas, kui puudub perspektiiv ja argipäev matab hinge, võib kaduda motivatsioon ja jõud, inimesed hakka-

vad läbi põlema ning organisatsioonist lahkuma.

Südamega tehtud töö

Teine oluline teema, mis majandusliku poolega seostub, on valehäbi. Peamiselt annetuste eest töötavad loomapäästeühingud tunnevad liiga sageli, et peavad justkui iga annetatud euro eest loomadele süüa või arstiabi pakkuma. Selge on aga see, et annetaja antud euroga pole loomal endal midagi peale hakata ning annetusega toetatakse kogu ühingu toimimist. Unustame juba valehäbi, mis käib kaasas mittetulundusühingus toimetamisega ja eeldab tasuta tööd ning isiklikust elust loobumist. Jah, mittetulundusühingud tohivad omatulu teenida ning jah, ka vabakonnas töötavad inimesed soovivad süüa ning oma pere eest hoolitseda.

Ühingu töö organiseerimine, raamatupidamisteenus, küte, vesi, elekter - kõik maksab, ja niisama iseenda õhinast ei saa ka päevatööna ühingu toimetav inimene elatud. Südameheadust ja hingesoojust, mida tuhanded kolmandas sektoris töötavad inimesed iga päev oma töösse-tegemistesse panevad, ei mõõda keegi niikuinii rahas. Selle panuse tulemusena saab keegi rõõmsalt saba liputada või rahulolevalt nurru lüüa. Selleks, et südamega tehtud töö tegijat ennast kitsikusse ei ajaks, tasub fookusesse võtta emotsioonitud numbrid, mis räägivad lähemal vaatamisel päris selget keelt. Neid tasub kuulata!

Kurb on lugeda sotsiaalmeediapostitusi, kus loomade päästmisega tegelevad ühingud paluvad erakorralisi annetusi, et tasuda vahel kümnetesse tuhandetesse eurodesse loomakliinikutes küündivad võlad.

BULLSTAR
Lemmikloomapood

LEMMIKLOOMATARBED
& RATSAVARUSTUS
WWW.BULLSTAR.EE

Koerte isiksuseomaduste hindamise keerukus

Conor Gooldi 2017. aastal kaitstud doktoritöö on inspireeritud etoloogia ja inimpsühholoogiaga seotud edusammudest ja püüab esitada uudseid juhiseid koerte isiksuse paremaks mõistmiseks ning seda refereerib Lea Tummeleht, OÜ Briskmind koeratreener.

Paljud meist on kogenud, et erinevate koerte käitumine samasuguses olukorras võib väga laiaades piirides erineda. Ajas ja kontekste läbivalt püsivaid individuaalse käitumise eripärasid nimetataksegi isiksuseks. Isiksust saab kirjeldada eraldi vaadeldavate isiksuseomaduste kaudu. Paneme kohe tähele, kui mõni koer on uudishimulikum kui teised või rahulikum või mänguhimulisem või hoopis kartlikum kui tema liigikaaslased. Kuid on ka muid isiksuseomadusi, mida koeraomanikud eristada suudavad.

Viimase kümne aasta jooksul on erinevate loomaliikide isiksuseuuringud hoogsalt edasi arenenud. Samas ei ole teadlastele veel selge, millised isiku-

sega seotud käitumiste kirjeldused on kõige asjakohasemad ning milliseid isiksuseomadusi need täpselt peegeldavad. Lisaks, kuna isiksus on midagi, mille üle otsustame käitumisandmete, mitte otseste vaatluste põhjal, siis sõltub meie järeldus suuresti parasjagu rakendatavast analüüsimetoodikast.

Norra ülikoolis kaitstud doktoritöö uuris kontseptuaalseid ja metodoloogilisi probleeme koera isiksuse ja isiksuseomaduste hindamisel. Töös keskenduti koera isiksuseomaduste kohta

käivatest vaatlustest ning küsitlustest väljaloetavate andmete statistilisele analüüsile ja modelleerimisele saamaks andmestikust võimalikult mõttekat infot.

Doktoritöö koosneb kolmest eelretsenseeritud teadusartiklist

Esimeses artiklis käsitletakse varjupaigakoerte näitel tehtud uuringut agressiivsusest kui latentsest isiksuseomadusest. Matemaatilises statistikas nimetatakse latentseks sellist tunnust, mida ei saa otseselt vaadelda, vaid mis

järeldub teiste vaadeldavate tunnuste kaudu. Agressiivsuse uurimiseks dokumenteeriti kahe aasta jooksul ühest Suurbritannia varjupaigast läbi käinud 4743 koera käitumist 11 erinevas kontekstis. Kontekstide näiteks võib tuua käitsemist võõraste inimeste poolt, võõraste koerte lähenemist, võõraste lähenemist, kui koer sööb oma kausist jne. Selle uuringu tulemused toetavad juba varasemalt tehtud töid, kus eristati koera liigikaaslastele vs inimesele suunatud agressiivsust. Uuringus võeti arvesse koerte vanust ja sugu ning selgus, et emased koerad käitusid kontekste läbivalt harvemini agressiivselt. Üle kuue aasta vanustel koertel esines võõraste suhtes erinev reageerimismuster, kui noorematel vanusegruppidel. Üldjuhul avaldus koerte agressiivne käitumine võõraste inimestega suheldes, kuid üle kuue aasta vanused koerad reageerisid agressiivselt pigem otsesele käitsemisele. Kontekste läbivalt esines koertele suunatud agressiivsust vähem 4-10 kuuste koerte hulgas. Nii inimeste kui teiste koerte vastu suunatud agressiivsusega seotud käitumiste vaatlused osutusid korratavateks.

Teises artiklis esitatud uuringus modelleeriti varjupaigakoerte isiksuse

Viimase kümne aasta jooksul on erinevate loomaliikide isiksuseuuringud hoogsalt edasi arenenud.

plastilisust ja ennustatavust vaadeldud käitumiste alusel. Uuringus osales 3263 eespool nimetatud varjupaigakoera ning hinnati nende käitumist võraste inimeste juuresolekul esimese kuu vältel pärast varjupaika jõudmist. Enamiku koerte (63,5%) reaktsioonid võrastele osutusid pigem sõbralikuks ja sotsiaalsus kasvas päevadega pärast varjupaika jõudmist. Käitumise muutus ehk plastilisus oli kõigi koerte puhul suurim kohe pärast varjupaika saabumist võrreldes hilisemate muutustega. Antud teadusartikkel esitab esimesena süstemaatiliselt modelleeritud individuaalseid erinevusi varjupaigakoerte käitumise muutustes läbi aja. Varasemalt on pigem näidatud isenditevahelisi erinevusi. Varjupaigakoerte hulgas läbiviidud uuringud on mõnel juhul raporteerinud stressiga seotud käitumiste paranemist ajas, teised aga on näidanud tõenäosust, et varjupaigas võivad probleemsed käitumised aja jooksul võimenduda, näiteks agressiivsus võraste inimeste suhtes.

Kolmas artikkel käsitles politseiteenistuses kasutatavate spetsiifilise lõhnaeristuse- ja patrullkoerte käitumuslikke fenotüüpe. Asjakohane info teenistuskoerte puhul soovitud ja mit-

tesoovitud käitumuslikke ja motivatsioonitüüpe kirjeldavate tunnuste esinemisest aitaks kaasa näiteks konkreetse tööülesande jaoks sobivate koerte valikul. Samuti sooviti testida, millised koerte isiksuse aspektid seostuvad sooritusvõimega teenistuses. 117 politseikoerajuhti üle

kogu Norra täitis veebiküsimustiku 171 koera kohta. Doktoritöö autor kasutas politseikoerte küsitlusandmete töötlemiseks uudet võrgustikuanalüüsi, mis võimaldab käitumuslikke tunnuseid seostada nii omavahel kui ka näiteks põhjuslike asjaoludega. Inimpsühholoogias on võrgustikuanalüüsi lähenemist juba edukalt rakendatud, sest see võimaldab hallata ajalisi muutuseid ja andmestike eri tasemeid. Uuriti ka koerte käitumise kirjeldusi, mida võiks sama isiksuseomaduse alla koondada. Näiteks agressiivsusega seotud kirjeldused kaasasid iseloomustavaid väiteid nagu „agressiivne koerte suhtes“, „tugev kalduvus võraste lähenedes uriseda“ ja „agressiivne toidu kaitsmine“. Sotsiaalsuse ja treenitavusega seotud omadused olid näiteks „kiindumine omanikku“, „soov meeldida“, „juurdetuleku kiirus“, „vabatahtlikult mänguasja loovutamine“. Patrullkoerad ja lõhnaeristuse koerad

Enamiku koerte (63,5%) reaktsioonid võrastele osutusid pigem sõbralikuks ja sotsiaalsus kasvas päevadega pärast varjupaika jõudmist.

erinesid kesksete kirjeldavate omaduste poolest. Näiteks uudishimulikkus, aktiivsus ja osavus libedal pinnal kõndimisel olid patrullkoeri kirjeldavas võrgustikus kesksed kirjeldused. Lõhnaeristuskoe kirjeldusvõrgustikus olid kesksed pigem ülesandespetsiifilised kirjeldused nagu näiteks „keskendumine otsinguülesannetes“ ja „allaandmine rasketel otsingutel“.

Enamiku koerte isiksuseomaduste uuringuid on siiani tegelenud võimalike isiksusetunnuste mõõtmisega erinevates kontekstides ning isenditevaheliste võrdlustega. Siiski oleks vaja see töö uuele tasandile viia ja leida võimalusi, kuidas isiksuseomaduste mõõtmisandmeid teaduslike hüpoteeside testimisel kasutada. Antud doktoritöö panustas just isiksuseomaduste andmeanalüüsi uuenduslikkusesse - töötati läbi esinduslik andmehulk, identifitseeriti siiani kasutatud analüüsimeetodite kitsaskohti ja rakendati politseikoerte kohta täidetud küsimustikest saadud andmetele uudet võrgustikuanalüüsi. Käesolevas lühikokkuvõttes on ära toodud vaid väike valik tulemustest.

Allikas: PhD. Conor Goold (Norwegian University of Life Sciences). *Assessing personality traits in dogs: conceptual and methodological issues (2017)*. Retrieved from: <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2498948>

Tervislik toiduvalik teie lemmikutele

Teraviljavabad rohkelt värsket liha sisaldavad kuivtoidud ja konserveid

Otse koju kätte > www.kuivtoit.ee

Kas südant saab kinkida?

Kuna jõulud on tulemas ja sellega seoses ka suurem kingituste tegemise periood alles ees, siis Katre Saar toob välja ühe olulise aspekti, mis puudutab just nimelt lemmikloomi.

Kindlasti on palju inimesi, kes on kaalunud lemmikloomi soetamist ning mingil põhjusel on jäänud see tegemata - kas nad pole kindlad oma soovis, leiavad, et see on liiga suur vastutus või on elutempo liiga kiire. Samas võib olla põhjuseks konkreetse looma eelistus või tõug, mida pole leitud. Võimalik, et on põgusalt mainitud oma loomavõtuseoovi ka mõnele sugulasele, tuttavale või pereliikmele, kellele meenub poole aasta tagune vihje just jõulu hakul ning nad seavad sammud loomapoodi või otsivad usinalt internetiavarustest just enda äranägemise ja eelistuse järgi ühe toreda loomakese. Isegi kui väikse sõbra valikul, kelleks võib olla koer, kass, või mõni teine seltsiline, on arvestatud „kingituse” saaja soove, ei pruugi see siiski olla kõige õigem tegu. Miks ma kasutan sõna kingitus - seda seetõttu, et edastada teile selle sõna halvamaigulisus selles kontekstis. Sõna „kingitus” annab justkui tunde, et tegemist on mingi asja või objektiga, kuid lemmikloom seda kindlasti ei ole.

Me kõik tahame oma lähedastele valmistada rõõmu ning tuua neile nae-

ratuse näole. Seda saab teha ka teisiti. Looma võtmine enda perekonda peab olema äärmiselt läbi mõeldud, kohustuselised selged ning tuleb adekvaatselt hinnata ka muid aspekte. On arusaadav, et kui see on olnud lapse soov, siis hilisem kohustus on siiski vanemate õlul. Tuleb ka arvestada, kas tegemist on liikuvate inimestega või kuidas on olnud kogemused varasemalt. Kui soovitakse kellelegi loom kinkida, siis ka esmapilgul kõige kohusetundlikum inimene, ei pruugi olla seda loomaomanikuna. Võib ka tulla ette mõni raskus elus, kus pole enam aega või võimalust pakkuda lemmikule hoolt ja armastust.

Vastutuse võtab ka see, kes kingib looma mõnele sõbrale. Paljudel juhtudel tehakse see otsus liiga kergekäelselt ning selle tulemusel jõuavad mõned nendest lemmikutest ka varjupaika. Kui loom on õnnetu, lõpetab tänaval või hullema stsenaariumi puhul lausa hukub tähelepanematuse või hoolimatuse tõttu, siis kas oled võimeline selle teadmise elama?

Enne sellise otsuse tegemist tuleb rääkida läbi kõigi osapooltega, kes on kuidagi seotud edasise käpakäiguga, tutvuda elamistingimuste, eluaja pikkuse ja isegi sellega, millised on looma vanemad, sest selle põhjal saab aimu, milline on ta täiskasvanuikka jõudes. Seda kõike seetõttu, et uue omaniku

huvi ei raueks, kui koer pole enam kutsikas ning kass pole enam kassipoeg. Loomavõtt peaks olema samasuguse tähendusega kui lapse sünd - sa teed selle valiku ise ning võtad teda pereliikmena, seda ei saa anda kaasa kingituse tegija. Seetõttu jätkame vanade traditsioonidega ning kingime jõuludeks sokke ning sünnipäevadeks muid toredaid asju.

Loomavõtt olgu igapäevase enda vastutata ja need, kes on siiski saanud sellise kingituse osaliseks, siis armastage neid kõigest hoolimata.

Koduotsija...

- on Varjupaikade MTÜ loodud positiivne ja proaktiivne programm loomadele uute kodude leidmiseks ilma vahepeal varjupaika sattumata. Sellisele alternatiivile pani meid mõtlema järjest kasvav omanike loovutatud loomade arv meie varjupaikades.
- kuulutused postitatakse Koduotsija Facebooki lehele, kus on üle 14 000 jälgija. 2020. aastal kuulutasime üle 200 looma, kellest 2/3 jõudis uutesse kodusse.
- eesmärk on toetada nii omanikku kui ka looma. Koduvahetus põhjustab loomale suurt stressi ja me teeme kõik selleks, et see stress oleks võimalikult väike.

Dr Sterni
HEATEGEVUSFOND

www.doktorstern.ee

**DR. STERNI HEATEGEVUSFONDI MISSIOONIKS ON,
ET IGAL LOOMAL OLEKS OMA KODU**

Fondil on kolm peamist eesmärki:

- ✓ Harida loomaomanikke teemal, kuidas vältida lemmikloomade soovimatut järelkasvu
- ✓ Kui loom on varjupaika sattunud, julgustada inimesi varjupaikadest lemmikuid võtma
- ✓ Toetada varjupaikadesse sattunud loomi

Dr. Sterni Heategevusfond alustas tegevust 2005. aasta sügisel ja on oma missiooni järginud juba enam kui 15 aastat. Dr. Sterni kaubamärgi toodete müügist läheb 1% Dr. Sterni Heategevusfondi.

Eranditult iga ost on ülla eesmärgiga – hoolime koos Eestimaa lemmikutest, igäüks on oluline.

**AIDATA SAAB NEID, KELLEST SA HOOLID
NING KELLE PROBLEEME SA MÕISTAD**

**HOO LIB
SELLEST**

JA SELLEST

LOE LÄHEMALT PURINA LUBADUSTEST

WWW.PURINA.EE